



2012-05-31

Tid 2012-06-11, kl 19:00

Plats Kommunhuset i Tumba, plan 2, rum 2

Gruppmöten:

(S), (V) och (MP), plan 2, rum 2, kl 18.00

(M), (FP) och (KD), plan 7, Mellanrummet, kl 18.00

Ärenden

Justering

- 1 Programarbetet Kagghamra, Sibble och Eldtomta - Information.
- 2 Yttrande över motion - Underhållsplan för byggnaderna i Hågelby - restaurering av stallbyggnad
- 3 Yttrande över revisionsrapport - Intern kontroll i byggprocessen
- 4 Dagvatten Norra Botkyrka - Information
- 5 Dagvatten, Maden Hamringe, Tullinge - Information
- 6 PFOS, perfluorerade ämnen - Information
- 7 Oljeläckan vid järnvägsspåret, Hamringe - Information
- 8 Förvaltningschefen informerar

9 Anmälningssärenden

10 Övriga frågor

Dan Gahnström
Ordförande

Elisabeth Persson
Sekreterare

Anmäl eventuellt förhinder till Elisabeth Persson, tfn 530 614 34 eller
elisabeth.persson@botkyrka.se

**2****Yttrande över motion - Underhållsplan för byggnaderna i Hågelby - restaurering av stallbyggnad (sbf/2012:162)****Förslag till beslut**

Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige att motionen avslås med hänvisning till samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse.

Sammanfattning

Hågelby gård med tillhörande byggnader och mark hyrdes ut till Upplev Botkyrka AB 2005-01-01. Upplev Botkyrka AB hyr ut lokalerna till andra hyresgäster som bedriver verksamhet inom upplevelsesatsningen och är därmed hyresvärd för dessa verksamheter. Ansvar för att upprätta underhållsplan och genomföra underhållet åligger härmed Upplev Botkyrka AB även av de lokaler de hyr ut i andra hand.

Framtida eventuella förändringar i hyresförhållandet i samband med utbyggnad av Hågelby gård kan innebära att ansvaret för underhållet av fastigheterna kommer att förändras. I förslaget till avtal för verksamheten på Hågelby gård mellan Hågelbyparken AB och kommunen ska hyresvärderna bekosta det yttre underhållet och hyresgästen det inre underhållet. Kravet på underhållsplan bör regleras i hyresavtalet för att säkerställa att fastigheten inte förfaller och att kommunen efter avslut av hyresavtal måste satsa stora medel för att åtgärda fastigheternas inre underhåll.

Stallarna på Hågelby gård förhyrs av Hågelby Stallförening såsom hyresgäst till Upplev Botkyrka AB. Upplev Botkyrka AB har sagt upp hyresavtalet att upphöra 2013-09-15. I förslaget till avtal mellan Botkyrka kommun och Familjen Lindgren AB ingår stallbyggnaderna i de delar av nuvarande Hågelby gård som då skulle ingå i överlåtelsen. Detta medför att underhåll av byggnaderna inte är aktuellt.

Ärendet

Tekniska nämnden har fått rubricerad motion för yttrande. Motionen väcktes i kommunfullmäktige av Botkyrkapartiet.

Samhällsbyggnadsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse daterad 2012-05-16.



2012-05-16

Dnr sbf/2012:162

Referens
Maude Andersson Pekkanen

Mottagare
Tekniska nämnden

Yttrande över motion - underhållsplan för byggnaderna i Hågelby - restaurering av stallbyggnad

Förslag till beslut

Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige att motionen avslås med hänvisning till samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse.

Sammanfattning

Hågelby gård med tillhörande byggnader och mark hyrdes ut till Upplev Botkyrka AB 2005-01-01 för att användas som park- och trädgårdsanläggning. Syftet med uthyrningen var att anläggningen ska brukas för upplevelsesatsningen i kommunen.

Hyresavtalet är skrivet så att hyresgästen ska sköta allt underhåll av byggnader och mark, därmed är hyran anpassad till den överenskommelsen.

Upplev Botkyrka AB hyr ut lokalerna till andra hyresgäster som bedriver verksamhet inom upplevelsesatsningen och är därmed hyresvärd för dessa verksamheter. Ansvaret att upprätta underhållsplan och genomföra underhållet åligger härmed Upplev Botkyrka AB även av de lokaler de hyr ut i andra hand.

Framtida eventuella förändringar i hyresförhållandet i samband med utbyggnad av Hågelby gård kan innebära att ansvaret för underhållet av fastigheterna kommer att förändras. I förslaget till avtal för verksamheten på Hågelby gård mellan Hågelbyparken AB och kommunen ska hyresvärden bekosta det yttre underhållet och hyresgästen det inre underhållet. Kravet på underhållsplan bör regleras i hyresavtalet för att säkerställa att fastigheten inte förfaller och att kommunen efter avslut av hyresavtal måste satsa stora medel för att åtgärda fastigheternas inre underhåll.

2012-05-16

Dnr sbf/2012:162

Stallarna på Hågelby gård förhyrs av Hågelby Stallförening såsom hyresgäst till Upplev Botkyrka AB. Upplev Botkyrka AB har sagt upp hyresavtalet att upphöra 2013-09-15.

I förslaget till avtal mellan Botkyrka kommun och Familjen Lindgren AB ingår stallbyggnaderna i de delar av nuvarande Hågelby gård som då skulle ingå i överlåtelsen. Detta medför att underhåll av byggnaderna inte är aktuellt.

Mikael Nyberg
Tf samhällsbyggnadschef

Maude Andersson Pekkanen
Fastighetschef



BOTKYRKAPARTIET

Motion
2012-02-23

Underhållsplan för byggnaderna i Hågelby – restaurering av stallbyggnad

**Vi i Botkyrkapartiet hemställer att kommunfullmäktige beslutar
att uppdra åt kommunstyrelsen att låta berörda parter**

1/uppätta en underhållsplan för byggnaderna i Hågelby

2/utreda möjligheterna att genomföra en restaurering av stallbyggnaden i Hågelby

3/beräkna kostnaderna och sammanställa en finansieringsplan samt

i enlighet med motionens intentioner.

Kommunen är ägare till Hågelby Gård med mangårdsbyggnaden som uppfördes 1916-1918. I anläggningen ingår inspektorsbostaden, trädgårdsvillan, klockhuset, stall, uthus och magasin m fl byggnader, en del av dessa är i starkt behov av upprustning och renoveringar. År 1964 köpte Botkyrka kommun Hågelby Gård, innefattande hela anläggningen, av familjen Giertz.

Anläggningen ligger inom Bornsjökilen vars unika värden kan säkras genom att kommunerna Botkyrka, Salem och Huddinge tillsammans startar ett programarbete, som ska säkerställa naturvärden och funktion. Detta finns i ett svar på en motion från MP och beslut är taget i kommunen i februari detta år, varvid man lyfter fram exempel på kulturhistoriska miljöer såsom Hamradalen och Hågelby vilka tillika är av riksintresse för kulturmiljövården.

Vi i BP anser att det är kommunens skyldighet att väl förvalta dessa byggnader genom att uppätta en underhållsplan för samtliga byggnader i området då de ligger inom ramen för kulturminnesvård och tillika är belägna på mark som är av riksintresse för kulturmiljövård.

Hela Hågelbyområdet är tillgängligt för allmänheten och är ett populärt utflyktsmål inte enbart för Botkyrkaborna utan även för många som besöker kommunen. Det finns därför all anledning att kommunen är observant vad gäller underhåll av alla de byggnader som är eller inom mycket snar framtid kommer vara i behov av renovering och upprustning.

Kommunen bör i ett första skede speciellt inrikta sig på att utföra en restaurering av stallbyggnaden vars behov är synnerligen stort. Stallet har ca 40 hästar uppstallade för närvarande och de mesta av löpande rutiner sköts av alla dem som har ett stort intresse av hästar och dess skötsel.

Byggnaden måste renoveras för att inte ytterligare förfalla, det kan gälla både tak och fönster samt väggar och golv. I detta skede bör därför en snabbtredning utföras och en plan för genomförande upprättas.

Det är även nödvändigt att beräkna kostnaderna för att få fram finansieringen för åtgärderna, varvid kommunen måste vara medveten om att bidrag för kulturminnesvård går att söka såväl från staten som från EU.

Vi uppmanar kommunstyrelsen att skynda på berörda parter att komma med förslag om både tidplan och finansieringsplan för här nämnda åtgärder.

Ulla-B. Ludvigsson

Lena Karlsson

Nils Junker

Sandra Foltas

**3****Yttrande över revisionsrapport - Intern kontroll i byggprocessen (sbf/2012:159)****Förslag till beslut**

Tekniska nämnden överlämnar samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse som svar på revisionskrivelse avseende intern kontroll i byggprocessen.

Sammanfattning

Kommunens revisorer har i en skrivelse daterad 2012-03-05 redogjort för resultatet av revisionen av intern kontroll i byggprocessen.

Efter genomförd granskning är revisionens sammanfattande bedömning att kontrollen av tillförlitlighet och säkerhet i verkställigheten av byggprocessen och den interna kontrollen inte i alla delar är tillräcklig.

Förvaltningen bedömer att givna rekommendationer för att stärka den interna kontrollen är påkallade och ligger inom ramen för det pågående utvecklingsarbetet. För att det arbetet ska kunna bedrivas på ett målmedvetet sätt måste ett centralt beslut om den föreslagna lokalanskaffningsprocessen först fattas.

Ärendet

Samhällsbyggnadsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse daterad 2012-05-14.



2012-05-14

Dnr sbf/2012:159

Referens

Peder Ricknell

Mottagare

Tekniska nämnden

Svar på revisionsrapport - Intern kontroll i byggprocessen

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar lämna denna skrivelse som svar på revisionskrivelse avseende intern kontroll i byggprocessen.

Sammanfattning

Kommunens revisorer har i en skrivelse daterad 2012-03-05 redogjort för resultatet av revisionen av intern kontroll i byggprocessen.

I sammanfattningen görs den samlade bedömningen att efter genomförd granskning är revisionens sammanfattande bedömning att kontrollen av tillförlitlighet och säkerhet i verkställigheten av byggprocessen och den interna kontrollen inte i alla delar är tillräcklig.

Förvaltningen bedömer att givna rekommendationer för att stärka den interna kontrollen är påkallade och ligger inom ramen för det nämndens pågående utvecklingsarbetet. För att det arbetet ska kunna bedrivas på ett målmedvetet sätt måste ett centralt beslut om den föreslagna lokalanskaffningsprocessen först fattas.

Svar på rekommendationer

1. Delvis föråldrat regelverk

Revisionens rekommendation: Det finns både centralt utformade kommunövergripande regler och lokalt fastlagda regler för samhällsbyggnadsförvaltningen. Emellertid är regelverket delvis föråldrat och i behov av förtydliganden och omarbetning med beaktande av den kommande nya lagstiftningen kring mutbrott.

Förvaltningens svar: Samhällsbyggnadsförvaltningen har i den interna kontroll ett särskilt fokus på byggprocessen. Under ett antal år har det vid den kontrollen hänvisats till den nya lokalanskaffningsprocessen vars införande dragit ut på tiden. Det är därför mycket viktigt att den beslutas och att de förbättringar som den ska medföra kan börja träda i kraft. När detta styrdokument är klart kan fastighetsenheten även börja se över sitt kvalitetssystem

2012-05-14

Dnr sbf/2012:159

(projektering och byggande) på området så att den löpande verksamheten läggs upp på ett sätt som stöder strategidokumentets riktlinjer. För närvarande pågår ett arbete med att se över det ekonomiska och administrativa arbetet på fastighetsenheten och kopplingen till ekonomienheten. Här finns en inbyggd löpande intern kontroll som syftar till att minimera risken för fel och oegentligheter.

2. Återkommande arbetsplatsdiskussioner

Revisionens rekommendation: Ovanstående omarbetning bör innefatta regler och rutiner för hantering av tips från anställda och allmänheten gällande eventuella avvikelser från gällande regler och vid misstanke om förekomst av oegentligheter. Det är också angeläget att kommunen skapar förutsättningar för återkommande arbetsplatsdiskussioner om hur regler och riktlinjer tillämpas. Det är också viktigt att konstatera att det är den enskildes ansvar att sätta sig in i och följa de lagar och riktlinjer som gäller. Det innebär bland annat att i diskussion med chefer och kollegor aktivt medverka till att tillämpningen av regler och riktlinjer på arbetsplatsen uppfyller högt ställda etiska krav.

Förvaltningens svar: Samhällsbyggnadsförvaltningen ställer sig positiv till att delta i att utveckla kommunens övergripande arbete på området. Inom förvaltningen har återkommande utbildningar hållits inom upphandling och etik. I samband med det har även diskussioner hållits inom fastighetsenheten. Inom enheten bedrivs ett utvecklingsarbete som är inriktat på att utveckla systemstödet och processer. Även här måste hänvisas till att ramverket för lokalanskaffningen först måste bli klar innan ett mer målmedvetet operativt arbete kan startas.

Till hösten finns planerad utbildning inom upphandlingsområdet och där ingår diskussioner avseende tillämpningen av regler och riktlinjer på arbetsplatsen.

3. Centrala riktlinjer och rekommendationer

Revisionens rekommendation: Inom organisationen råder osäkerhet kring vilka centrala riktlinjer och rutiner som gäller samt deras aktualitet. Detta framkommer vid flertalet av intervjuerna och har delvis sin förklaring i att det varit omsättning på personal på nyckelbefattningar såväl inom samhällsbyggnadsförvaltningen som centralt i kommunen. Det är därför viktigt att dokumenten förnyas och förankras i organisationen.

Förvaltningens svar: I det ovan beskrivna utvecklingsarbetet kommer aktuella styrdokument att gås igenom och de operativa processerna kommer att ses över så att de harmoniserar med aktuella styrdokument.

2012-05-14

Dnr sbf/2012:159

4. Ansvar och befogenhet

Revisionens rekommendation: När det gäller delegationsordningarna framträder en samfäll bild av att det råder oklarhet kring dessa inom samhällsbyggnadsförvaltningens område. Detta gäller för samtliga tre nämnder som samhällsbyggnadsförvaltningen är underställd, men främst tekniska nämnden. Detta förhållande är inte tillfredställande, då detta leder till oklarheter vad gäller hur ansvar och befogenheter är fördelade inom förvaltningen och mellan förvaltningen och nämnderna. Vikten av en tydlig ansvars- och befogenhetsfördelning betonas vidare i kommunens reglemente för budgetansvar och intern kontroll och vi vill betona vikten av arbetet med att ta fram nya delegationsordningar prioriteras.

Det pågår ett omfattande utvecklingsarbete inom fastighetsenheten. Detta är positivt. Utvecklingsarbetet berör lokalanskaffningsprocessen och processen kring lokalernas utformning. Emellertid framträder ett behov av klarläggande av fastighetsenhetens roll gentemot kommunens övriga nämnder och förvaltningar avseende ansvar och befogenheter i lokalanskaffningsprocessen och i processen kring lokalernas utformning. En effektiv lokalhantering överensstämmer inte alltid med verksamheternas alla detaljökemål.

Förvaltningens svar: Inom ramen för utvecklingsarbetet görs en uppdatering av vem som ansvarar för vad inom de viktigare arbetsprocesserna. Det arbetet går utanför enheten och förvaltningen på samma sätt som processen även omfattar konsulter, entreprenörer, tjänstemän på andra förvaltningar m f l. Lokalförsörjningsprocessen behöver tydliggöras och kopplas till investeringsprocessen i kommunen. Både fastighetsenhetens och de kommunala verksamheternas roller och ansvar i lokalfrågor måste vara tydliga så att de kommunala verksamhetslokalerna kan nyttjas effektivt både ur verksamhet och ekonomisk aspekt.

Avseende oklarhet runt delegationsordningarna så inleddes under 2011 ett omfattande arbete med att se över och förnya samtliga tre nämnders delegationsordningar. Arbetet leds av en av kommunens jurister på serviceförvaltningen, och våren 2012 påbörjades arbetet med tekniska nämnden. En ny delegationsordning beräknas vara färdig att tas upp för beslut i nämnden i slutet av 2012.

Mikael Nyberg
Tf samhällsbyggnadschef

Maude Andersson Pekkanen
Fastighetschef

Kommunstyrelsen
Tekniska nämnden

Intern kontroll i byggprocessen

På vårt uppdrag har PwC genomfört en granskning av intern kontroll i byggprocessen.

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att kontrollen av tillförlitlighet och säkerhet i verkställigheten av byggprocessen och den interna kontrollen inte i alla delar är tillräcklig. Nedan utvecklas vår bedömning och i detta sammanhang lämnas även ett antal rekommendationer för att stärka den interna kontrollen inom området.

Av vår genomgång framgår att det finns etiska regler som ska styra det förhållningssätt som ska gälla i umgänget med leverantörer och utomstående. Det finns både centralt utformade kommunövergripande regler och lokalt fastlagda regler för samhällsbyggnadsförvaltningen. Emellertid är regelverket delvis föråldrat och i behov av förtydliganden och omarbetning med beaktande av den kommande nya lagstiftningen kring mutbrott.

Ovanstående omarbetning bör innefatta regler och rutiner för hantering av tips från anställda och allmänheten gällande eventuella avvikelser från gällande regler och vid misstanke om förekomst av oegentligheter.

Utöver ovanstående riktlinjer är det angeläget att kommunen skapar förutsättningar för återkommande arbetsplatsdiskussioner om hur regler och riktlinjer tillämpas. Det är också viktigt att konstatera att det är den enskildes ansvar att sätta sig in i och följa de lagar och riktlinjer som gäller. Det innebär bland annat att i diskussion med chefer och kollegor aktivt medverka till att tillämpningen av regler och riktlinjer på arbetsplatsen uppfyller högt ställda etiska krav.

Risker för mutor och bestickning bör belysas i ett internt informations- och utbildningsmaterial för användning i olika utbildningssammanhang i kommunen, t ex vid introduktion av nyanställda, förtroendevalda och upphandlingsutbildningar. Det är viktigt att frågorna aktualiseras återkommande. Av granskningen framgår att frågor kring mutor och bestickning diskuteras i kommunen, men inte på ovanstående systematiska sätt.

Inom organisationen råder osäkerhet kring vilka centrala riktlinjer och rutiner som gäller samt deras aktualitet. Detta framkommer vid flertalet av intervjuerna och har delvis sin förklaring i att det varit omsättning på personal på nyckelbefattningar såväl inom samhällsbyggnadsförvaltningen som centralt i kommunen. Det är därför viktigt att dokumenten förnyas och förankras i organisationen.

Det pågår ett arbete med att uppdatera och förnya flera av styrdokument, vilket i sig är positivt. Beslutsunderlag har arbetats fram under 2010 kring nya styrdokument inom lokalförsörjning och upphandling, utan att politiska beslut ännu tagits i frågorna. Vi vill betona vikten av att dessa styrdokument fastställs inom rimlig tid samt att inom beredningsprocessen göra bedömningar och avvägningar kring hur skydd mot mutbrott ska beaktas och ytterligare stärkas.

Av kommunens centrala riktlinjer och rutiner framgår ett tydligt decentraliserat ansvar till nämnder och förvaltningar. För att säkerställa efterlevnaden till de centrala styrdokument behövs överväganden göras kring att utvidga momenten uppföljning och kontroll särskilt i de delar som avser befogenheter och ansvar.

Upphandlingsenheten ansvarar för upphandlingsprocessen och kvalitetssäkrar kommunens upphandlingar, vilket även gäller entreprenadupphandlingar. Entreprenadkunskap kompetens har rekryterats till upphandlingsenheten. Genom att ta ett helhetsgrepp på kommunens samlade upphandlingsverksamhet ökar både transparensen samt förutsättningarna för kvalitetssäkring inom området, vilket är positivt.

I medarbetar- och ledarpolicyn beskrivs samspelet mellan medarbetare och ledare. Växelspelet för hur en god arbetsgivare skapar lojala och kreativa medarbetare, vilket brukar beskrivas som den viktigaste förutsättningen för att motverka mutbrott, borde övervägas ingå som en punkt i policyn.

Tekniska nämndens reglemente bedöms som tydligt när det gäller verksamhetsområdets omfattning och vilket ansvar och vilka befogenheter nämnden har att agera inom.

När det gäller delegationsordningarna framträder en samfäll bild av att det råder oklarhet kring dessa inom samhällsbyggnadsförvaltningens område. Detta gäller för samtliga tre nämnder som samhällsbyggnadsförvaltningen är underställd, men främst tekniska nämnden. Detta förhållande är inte tillfredställande, då detta leder till oklarheter vad gäller hur ansvar och befogenheter är fördelade inom förvaltningen och mellan förvaltningen och nämnderna. Vikten av en tydlig ansvars- och befogenhetsfördelning betonas vidare i kommunens reglemente för budgetansvar och intern kontroll och vi vill betona vikten av arbetet med att ta fram nya delegationsordningar prioriteras.

Det pågår ett omfattande utvecklingsarbete inom fastighetsenheten. Detta är positivt. Utvecklingsarbetet berör lokalanskaffningsprocessen och processen kring lokalernas utformning. Emellertid framträder ett behov av klarläggande av fastighetsenhetens roll gentemot kommunens övriga nämnder och förvaltningar avseende ansvar och befogenheter i lokalanskaffningsprocessen och i processen kring lokalernas utformning. En effektiv lokalhantering överensstämmer inte alltid med verksamheternas alla detaljökemål.

Den planlagda interna kontrollen inom tekniska nämnden bedöms sammantaget hanteras enligt kommunens riktlinjer. Genomförd internkontroll 2010 och planerad internkontroll 2011 för fastighetsenheten har redovisats i tekniska nämnden.

När det gäller intern kontroll i byggprocessen vad avser verkställigheten bedöms denna i huvudsak som tillräcklig. Möjligen skulle överväganden kunna göras, att den person i kontrollgruppen som följt projektet, även signerar slutredovisningen.

Avslutningsvis bedömer vi att den lösning som valts, innebärande att även upphandling av entreprenader ligger på upphandlingsenheten, också främjar den interna kontrollen inom området. Detta framgår även av genomförd registeranalys som visar att området är reglerat på ett tillfredsställande sätt, utifrån förekomsten av ramavtal och separata entreprenadupphandlingar.

Granskningsresultatet i sin helhet framgår av bifogad revisionsrapport.

Vi önskar Kommunstyrelsens och tekniska nämndens syn på granskningsresultatet och en redovisning av vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av lämnade rekommendationer.

Svaret på denna skrivelse ställs till kommunens revisorer och inges till revisionskontoret på plan 9 i kommunalhuset, senast 2012-06-15.

För kommunens revisorer

Lennart Lindström
Ordförande

Lena Ingren
Vice ordförande

För kännedom
Kommunfullmäktiges presidium
Kommunledning
Politiska sekreterare

Revisionsrapport
***Intern kontroll i bygg-
processen***

Botkyrka kommun

Februari 2012
Jan-Olov Larsén
Jan Nilsson



Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning och rekommendationer	1
2	Inledning	3
2.1	Bakgrund	3
2.2	Revisionsfråga och avgränsning	3
2.3	Metod	3
3	Regelverk kring mutbrott	4
3.1	Externt regelverk	4
3.2	Internt regelverk	5
3.2.1	Centralt fastlagda rutiner	5
3.2.2	Lokalt fastlagda rutiner	6
3.2.3	Övriga rutiner	6
3.3	Bedömning	6
4	Övriga styrande dokument	7
4.1	Allmänt	7
4.2	Redovisningsreglemente	7
4.3	Reglemente för budgetansvar och intern kontroll	8
4.3.1	Budgetansvar	8
4.3.2	Intern kontroll	9
4.3.3	Attest av ekonomiska transaktioner	9
4.4	Firmateckning	10
4.5	Riktlinjer för kommunens upphandlingar	10
4.6	Medarbetar- och ledarpolicy	12
4.7	Bedömning	12
5	Tekniska nämndens ansvarsområde	13
5.1	Allmänt	13
5.2	Organisation	13
5.3	Reglemente för tekniska nämnden	13
5.4	Delegationsordning	14
5.5	Lokalförsörjnings- och byggprocessen	14
5.6	Intern kontroll	15
5.7	Bedömning	16
6	Registeranalys	16
6.1	Allmänt	17
6.2	Bedömning	17
	Bilaga: Urvalsmässig analys av anlitade leverantörer	18

1 Sammanfattande bedömning och rekommendationer

På uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer har vi granskat hur kommunen säkerställer kontrollen av tillförlitlighet och säkerhet i verkställigheten av byggprocessen och att den interna kontrollen är tillräcklig.

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att kontrollen av tillförlitlighet och säkerhet i verkställigheten av byggprocessen och den interna kontrollen inte i alla delar är tillräcklig. Nedan utvecklas vår bedömning och i detta sammanhang lämnas även ett antal rekommendationer för att stärka den interna kontrollen inom området.

Av vår genomgång framgår att det finns etiska regler som ska styra det förhållningsätt som ska gälla i umgänget med leverantörer och utomstående. Det finns både centralt utformade kommunövergripande regler och lokalt fastlagda regler för samhällsbyggnadsförvaltningen. Emellertid är regelverket delvis föråldrat och i behov av förtydliganden och omarbetning med beaktande av den kommande nya lagstiftningen kring mutbrott.

Ovanstående omarbetning bör innefatta regler och rutiner för hantering av tips från anställda och allmänheten gällande eventuella avvikelser från gällande regler och vid misstanke om förekomst av oegentligheter.

Utöver ovanstående riktlinjer är det angeläget att kommunen skapar förutsättningar för återkommande arbetsplatsdiskussioner om hur regler och riktlinjer tillämpas. Det är också viktigt att konstatera att det är den enskildes ansvar att sätta sig in i och följa de lagar och riktlinjer som gäller. Det innebär bland annat att i diskussion med chefer och kollegor aktivt medverka till att tillämpningen av regler och riktlinjer på arbetsplatsen uppfyller högt ställda etiska krav.

Risker för mutor och bestickning bör belysas i ett internt informations- och utbildningsmaterial för användning i olika utbildningssammanhang i kommunen, t ex vid introduktion av nyanställda, förtroendevalda och upphandlingsutbildningar. Det är viktigt att frågorna aktualiseras återkommande. Av granskningen framgår att frågor kring mutor och bestickning diskuteras i kommunen, men inte på ovanstående systematiska sätt.

Inom organisationen råder osäkerhet kring vilka centrala riktlinjer och rutiner som gäller samt deras aktualitet. Detta framkommer vid flertalet av intervjuerna och har delvis sin förklaring i att det varit omsättning på personal på nyckelbefattningar såväl inom samhällsbyggnadsförvaltningen som centralt i kommunen. Det är därför viktigt att dokumenten förnyas och förankras i organisationen.

Det pågår ett arbete med att uppdatera och förnya flera av styrdokumenterna, vilket i sig är positivt. Beslutsunderlag har arbetats fram under 2010 kring nya styrdokument inom lokalförsörjning och upphandling, utan att politiska beslut ännu tagits i frågorna. Vi vill betona vikten av att dessa styrdokument fastställs inom rimlig tid samt att inom beredningsprocessen göra bedömningar och avvägningar kring hur skydd mot mutbrott ska beaktas och ytterligare stärkas.

Av kommunens centrala riktlinjer och rutiner framgår ett tydligt decentraliserat ansvar till nämnder och förvaltningar. För att säkerställa efterlevnaden till de centrala styrdokumenterna behöver överväganden göras kring att utvidga momenten uppföljning och kontroll särskilt i de delar som avser befogenheter och ansvar.

Upphandlingsenheten ansvarar för upphandlingsprocessen och kvalitetssäkrar kommunens upphandlingar, vilket även gäller entreprenadupphandlingar. Entreprenadkunnig kompetens har rekryterats till upphandlingsenheten. Genom att ta ett helhetsgrepp på kommunens samlade upphandlingsverksamhet ökar både transparensen samt förutsättningarna för kvalitetssäkring inom området, vilket är positivt.

I medarbetar- och ledarpolicyn beskrivs samspelet mellan medarbetare och ledare. Växelspelet för hur en god arbetsgivare skapar lojala och kreativa medarbetare, vilket brukar beskrivas som den viktigaste förutsättningen för att motverka mutbrott, borde övervägas ingå som en punkt i policyn.

Tekniska nämndens reglemente bedöms som tydligt när det gäller verksamhetsområdets omfattning och vilket ansvar och vilka befogenheter nämnden har att agera inom.

När det gäller delegationsordningarna framträder en samfäll bild av att det råder oklarhet kring dessa inom samhällsbyggnadsförvaltningens område. Detta gäller för samtliga tre nämnder som samhällsbyggnadsförvaltningen är underställd, men främst tekniska nämnden. Detta förhållande är inte tillfredställande, då detta leder till oklarheter vad gäller hur ansvar och befogenheter är fördelade inom förvaltningen och mellan förvaltningen och nämnderna. Vikten av en tydlig ansvars- och befogenhetsfördelning betonas vidare i kommunens reglemente för budgetansvar och intern kontroll och vi vill betona vikten av arbetet med att ta fram nya delegationsordningar prioriteras.

Det pågår ett omfattande utvecklingsarbete inom fastighetsenheten. Detta är positivt. Utvecklingsarbetet berör lokalanskaffningsprocessen och processen kring lokalernas utformning. Emellertid framträder ett behov av klarläggande av fastighetsenhetens roll gentemot kommunens övriga nämnder och förvaltningar avseende ansvar och befogenheter i lokalanskaffningsprocessen och i processen kring lokalernas utformning. En effektiv lokalhantering överensstämmer inte alltid med verksamheternas alla detaljökemål.

Den planlagda interna kontrollen inom tekniska nämnden bedöms sammantaget hanteras enligt kommunens riktlinjer. Genomförd internkontroll 2010 och planerad internkontroll 2011 för fastighetsenheten har redovisats i tekniska nämnden.

När det gäller intern kontroll i byggprocessen vad avser verkställigheten bedöms denna i huvudsak som tillräcklig. Möjligen skulle överväganden kunna göras, att den person i kontrollgruppen som följt projektet, även signerar slutredovisningen.

Avslutningsvis bedömer vi att den lösning som valts, innebärande att även upphandling av entreprenader ligger på upphandlingsenheten, också främjar den interna kontrollen inom området. Detta framgår även av genomförd registeranalys som visar att området är reglerat på ett tillfredsställande sätt, utifrån förekomsten av ramavtal och separata entreprenadupphandlingar.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Revisorerna har efter bedömning av väsentlighet och risk beslutat genomföra en fördjupad granskning av internkontroll i samband med byggprocessen. Granskningen är också föranledd av det inträffade i Göteborgs stad som uppmärksammades av SVT-programmet Uppdrag granskning.

2.2 Revisionsfråga och avgränsning

I nedanstående ruta redovisas den övergripande revisionsfråga som formulerats i projektplanen och som granskningen ska besvara.

*Hur säkerställer kommunen kontrollen av tillförlitlighet och säkerhet i verkstäl-
ligheten av byggprocessen och att den interna kontrollen är tillräcklig?*

Inom ramen för den övergripande revisionsfrågan har granskningen avgränsats till följande kontrollmål:

- Det finns kommungemensamma styrande och stödjande dokument, avseende intern kontroll, som är applicerbara på byggprocessen och dessa är implementerade.
- Det finns etiska regler som avser styra förhållningssätt som ska gälla i umgänget med leverantörer och det sker en kontinuerlig dialog om relevanta etikfrågor.
- Det finns dokumenterade system och rutiner för att säkerställa tillräcklig intern kontroll av byggprocessens olika skeden exempelvis att säkerställa och dokumentera att beställningar och leveranser är korrekta och rimliga utifrån entreprenadkontrakt/beställningsskrivelser.
- Det finns rutiner för hantering av tips från anställda och allmänheten gällande eventuella avvikelser från gällande regler.
- Återrapportering av planering och utfall av byggprocessen/investeringar har inhämtats/avlämnats till styrelse/nämnden.
- Det finns fastställda rutiner att tillämpa vid misstanke om förekomst av oegentligheter.

Granskningsobjekt är kommunstyrelsen när det gäller kommunövergripande styrande dokument inom området. Tekniska nämnden, som är verksamhetsansvarig nämnd, är granskningsobjekt när det gäller övriga delar av granskningen.

2.3 Metod

Granskningen har genomförts via en översiktlig genomgång av styrande och stödjande kommunövergripande dokument samt en mer detaljerad genomgång och analys av processbeskrivningar som specifikt rör byggprocessen samt dess olika skeden. Detta material har kompletterats via intervjuer med följande personer som även getts möjlighet att faktagranska rapporten:

- Åsa Ratcovich, kommundirektör
- Rolf Gustafsson, ekonomichef
- Lena Hadad, personalchef
- Anders Kuytser, upphandlingschef

- Mikael Nyberg, tf. förvaltningschef samhällsbyggnadsförvaltningen
- Maud Andersson Pekkanen, fastighetschef
- Lars Engström, byggprojektchef
- Lars Cha, byggprojektledare
- Peder Ricknell, controller samhällsbyggnadsförvaltningen
- Christina Olsson, avtalsjurist, serviceförvaltningen

Vidare har vi genomfört en registeranalys för att följa upp inköps- och leverantörs-mönster inom fastighetsenheten (ansvar 1651xxxx – 1679xxxx) under hela 2011, med avseende på totalbelopp och antal transaktioner. Registeranalysen bygger på utdata ur kommunens ekonomisystem som vi sedan vidarebearbetat.

3 Regelverk kring mutbrott

3.1 Externt regelverk

Finansdepartementet och Sveriges Kommuner och Landsting har gett ut en vägledning om mutor och jäv. Syftet är att ge förtroendevalda och tjänstemän vägledning och stöd i dessa frågor. Frågeställningar som behandlas är bland annat, Vad är ett *"korrump"* beteende? Var går gränsen för muta eller jäv? Det konstateras i vägledningen att lagstiftningen inte alltid ger tydliga anvisningar utan det måste också finnas ett personligt ansvarstagande och förmåga att göra etiska val. Diskussioner på arbetsplatserna och lokalt utformade föreskrifter rekommenderas i vägledningen.

Av vägledningen framgår att inom den offentliga sektorn handlägger vi ärenden och sköter andra uppgifter som ofta har stor betydelse för enskilda människor och företag. En grundförutsättning är att vi aldrig agerar på ett sådant sätt att förtroendet för myndigheters, styrelser, nämnders eller förvaltningars saklighet eller opartiskhet kan rubbas. En anställd eller förtroendevald ska inte ens kunna misstänkas för att låta sig påverkas av ovidkommande önskemål eller hänsyn i sitt arbete.

Vägledningen visar på riskerna med att överhuvudtaget ta emot gåvor och förmåner från personer eller företag man har att göra med i tjänsten. Den tar upp frågan om hur man kan resonera och agera när man stöter på frågor om mutor eller jäv. Vägledningen är också avsedd att kunna fungera som underlag för arbetsplatsdiskussioner om hur regler ska tillämpas i olika mut- och jävsituationer som skulle uppkomma.

Definitionen av korrupktion i vägledningen är följande: *"Missbruk av förtroendeställning till egen vinning, främst genom tagande av mutor"*.

Lagregler om mutor och bestickning finns i brottsbalken. De omfattar alla arbetstagare, oavsett om de är anställda i offentlig eller privat tjänst och oberoende av befattning eller anställningsform. Reglerna omfattar även förtroendevalda. Mutbrott begås när en arbetstagare eller uppdragstagare för sin egen eller för någon annans räkning tar emot en muta eller annan otillbörlig belöning för sin tjänsteutövning. Att begära en muta eller att låta sig bli utlovad en muta är också mutbrott. Bestickning är att lämna, utlova eller erbjuda en otillbörlig belöning till arbets- eller uppdragstagare. Att acceptera en begäran från en tjänsteman eller förtroendevald om att få en otillbörlig förmån är också bestickning. Gränsen mellan en tillbörlig och en otillbörlig belöning är flytande och kan växla från tid till annan liksom mellan verk-

samhetsområdena. Man kan konstatera att domstolarna ställer särskilt höga krav på anställda i den offentliga sektorn.

En statlig utredning har 2010-06-08 lämnat ett förslag på ny mutlagstiftning, SOU 2010:38, Muttbrott. Utredningens syfte har varit att åstadkomma en modern, ändamålsenlig och lättillgänglig reglering av mutbrotten med tydligare gränser för vad som är straffbart. De nuvarande bestämmelserna i brottbalken är fördelade på tre paragrafer som finns i var sitt kapitel i brottbalken. Bestämmelserna har kritiserats för att vara svårbegripliga. Utredningens förslag till ändringar innebär att bestämmelserna om mutbrott ordnas i fem paragrafer, som alla ska finnas i ett enda kapitel i brottbalken. De nya reglerna väntas träda ikraft 2013-01-01.

Det ingår i kommunens ansvar att informera sina anställda och förtroendemän om de lagar som gäller och hur de ska tillämpas inom den egna kommunen. I frågor som rör mutor och jäv har många organisationer kompletterat lagstiftningen med särskilda riktlinjer för sin egen verksamhet. Det är angeläget att man skapar förutsättningar för återkommande arbetsplatsdiskussioner om hur regler och riktlinjer tillämpas. Det är den enskildes ansvar att sätta sig in i och följa de lagar och riktlinjer som gäller. Det innebär bland annat att i diskussion med chefer och kollegor aktivt medverka till att tillämpningen av regler och riktlinjer uppfyller högt ställda etiska krav.

3.2 Internt regelverk

3.2.1 Centralt fastlagda rutiner

I kommunen finns politiskt fastlagda regler och riktlinjer när förtroendevalda och anställda erbjuds förmåner av utomstående. Dessa är dokumenterade i kommunens policy när förtroendevalda och anställda erbjuds förmåner av utomstående, som är daterad 2003-11-24. Policyn upptar följande rubriker:

- Inledning
- Måltider
- Visning av projekt
- Kundträffar
- Studieresor, konferenser
- Gåvor
- Rabatter, lån
- Erbjudanden på fritiden

Av policyns inledning framgår följande:

"Många förtroendevalda och anställda inom kommunen har kontakter med företrädare för företag och andra externa parter. Vid dessa kontakter finns risk för att utsättas för otillbörlig påverkan. Vi kanske inte alltid tänker på att erbjudanden och förmåner som vi får från dem vi träffar i tjänsten kan vara olagliga. För att förhindra korruption finns bestämmelser om mutbrott. Dessa har till syfte att skydda både vår uppdragsgivare/arbetsgivare kommunen och samhället i stort mot illojalt och felaktigt handlande".

I avslutningskapitlet i policyn sägs följande: *"Riktlinjerna ovan blir särskilt viktiga om man lär känna t.ex. en affärsbekant så väl att det blivit fråga om vänskap. Kraven är alltid desamma, nämligen att uppträda sakligt och opartiskt".*

Policyn är tydlig när det gäller att det inte behöver bevisas att man påverkats av ett erbjudande. Det räcker att man objektivt sett skulle kunna tänkas bli påverkad av

förmånen.

Det framgår vidare att närmaste chef ska alltid informeras om de erbjudanden som kan erhållas och kommunjuristen står till tjänst när det gäller råd inom området och kan också komma ut på arbetsplatsen och informera närmare om reglerna för mutbrott.

Utöver ovanstående beskrivna policy har kommunen regler för:

- Bisysslor daterade 2004-01-19
- Regler för studieresor utanför EU och den krets som kandidatländerna utgör enligt kommunstyrelsebeslut 2001-03-05.

3.2.2 Lokalt fastlagda rutiner

Inom samhällsbyggnadsförvaltningen finns riktlinjer för studieresor, representation och gåvor, daterade 2009-08-28. Dessa riktlinjer tar upp följande rubriker:

- Allmänt
- Studieresor
- Etik och miljö
- Alkohol
- Extern representation
- Intern representation
- Gåvor och uppvaktningar
- Erbjudande från utomstående

Under rubriken, erbjudanden från utomstående, framgår följande:

"Att ta emot måltider, gåvor, resor med mera kan medföra att mottagaren gör sig skyldig till mutbrott. Gåvor från företag och andra ska därför i möjligaste mån avvisas. Gåvans värde får inte överskrida det av Skatteverket angivna beloppet. Extra stor försiktighet i mottagandet av gåvor måste iaktas i samband med aktuella upphandlingar. Den som får erbjudande om gåvor, resor, middagar, fribiljetter eller liknande ska informera sin chef om detta".

I riktlinjerna hänvisas även till kommunens policy för när förtroendevalda och anställda erbjuds förmåner av utomstående (delavsnitt 2.2.1).

3.2.3 Övriga rutiner

Det saknas idag fastlagda rutiner för hantering av tips från anställda och allmänheten gällande eventuella avvikelser från gällande regler och vid misstanke om förekomst av oegentligheter.

Diskussioner kring dessa frågor förs i kommunen i de situationer som uppstår och kräver åtgärd. Emellertid har inga enhetliga rutiner utformats.

3.3 Bedömning

Av vår genomgång framgår att det finns etiska regler som ska styra det förhållningssätt som ska gälla i umgänget med leverantörer och utomstående. Det finns både centralt utformade kommunövergripande regler och lokalt fastlagda regler inom samhällsbyggnadsförvaltningen. Emellertid är regelverket delvis föråldrat och i behov av förtydliganden och genomarbetning med beaktande av den kommande nya lagstiftningen kring mutbrott.

Av intervjuerna framgår behovet av ett samlat och heltäckande grunddokument som styr det förhållningssätt som ska gälla i umgänget med leverantörer och allmänhet. Detta omarbetade dokument bör innefatta regler och rutiner för hantering av tips från anställda och allmänheten gällande eventuella avvikelser från gällande regler och vid misstanke om förekomst av oegentligheter.

Av intervjuerna framgår även att det finns en medvetenhet om kommunens ansvar att informera sina anställda och förtroendemän om de lagar som gäller, och hur de ska tillämpas. Vidare framgår att ett tydligt restriktivt förhållningssätt ska vara gällande för att förhindra mutbrott. Nolltolerans ska gälla för att anställda och förtroendevalda i kommunen inte ska kunna misstänkas för att låta sig påverkas av ovidkommande önskemål eller hänsyn i sitt arbete eller uppdrag.

Utöver det formella regelverket är det angeläget att kommunen skapar förutsättningar för återkommande arbetsplatsdiskussioner om hur regler och riktlinjer tillämpas. Det är också viktigt att betona att det är den enskildes ansvar att sätta sig in i och följa de lagar och riktlinjer som gäller. Det innebär bland annat att i diskussion med chefer och kollegor aktivt medverka till att tillämpningen av regler och riktlinjer på arbetsplatsen uppfyller högt ställda etiska krav.

Risker för mutor och bestickning bör vidare belysas i ett internt informations- och utbildningsmaterial för användning i olika utbildningssammanhang i kommunen, t ex vid introduktion av nyanställda, förtroendevalda och upphandlingsutbildningar. Det är viktigt att dessa frågor aktualiseras återkommande. Av genomförda intervjuer framgår att frågor kring mutor och bestickning diskuteras i kommunen, men inte på ovanstående systematiska sätt.

4 Övriga styrande dokument

4.1 Allmänt

Under ett antal delavsnitt redovisas de övriga styrande dokument som har anknytning till revisionsfrågan, såsom:

- Redovisningsreglemente
- Reglemente för budgetansvar och intern kontroll
- Firmatecknare
- Riktlinjer för upphandling
- Medarbetarpolicy

Vissa av dessa dokument kommenteras ytterligare under avsnitt 4.

4.2 Redovisningsreglemente

Redovisningsreglementet reviderades senast 2010-10-28 och innefattar bestämmelser hur kommunens redovisning ska utföras. Regler om den externa redovis-

ningen finns formulerat i lag om kommunal redovisning. Regler för den interna redovisningen framgår av detta reglemente. Den interna redovisningens uppgift är att beskriva vad som händer inom organisationen. Internredovisningen gör det möjligt att följa upp och kontrollera verksamheten för att bedöma effektivitet och produktivitet samt att prissätta varor och tjänster.

Redovisningsreglementet upptar följande avsnitt:

- Inledande bestämmelser
- Nämndernas årsredovisning
- Delårsbokslut
- Löpande ekonomi och verksamhetsuppföljning
- Klassificering mellan drift och investering
- Övriga bestämmelser

Under avsnittet nämndernas årsredovisning redovisas nämndernas ansvar och hur investeringsredovisningen ska hanteras enligt följande:

"Nämnden ska enligt anvisningar från kommunstyrelsen lämna årsredovisning/verksamhetsberättelser för sina verksamheter. I årsredovisningen ska resultatet av verksamheten redovisas i förhållande till uppställda mål. Av nämndens redovisning ska framgå både hur kvantitativa och kvalitativa mål uppnåtts.

Investeringsredovisningen ska ge en samlad bild av nämndernas investeringsverksamhet. Den ska lämna information om pågående och färdigställda investeringsobjekt i förhållande till fattade beslut. Redogörelsen ska omfatta en total kalkyl för respektive investeringsprojekt, årets investeringsuppgift samt en prognos för färdigställandet. För avslutade projekt över 50 basbelopp ska slutredovisning upprättas inom sex månader. Undantag är byggentreprenader, som ska slutredovisas inom tolv månader från godkänd slutbesiktning. Slutredovisningen ska bifogas närmast därpå följanden årsredovisning".

4.3 Reglemente för budgetansvar och intern kontroll

Reglemente för budgetansvar och intern kontroll reviderades senast 2006-03-01 och innefattar tre huvudområden, nämligen budgetansvar, intern kontroll och attestförfarande vid ekonomiska transaktioner.

4.3.1 Budgetansvar

Av reglementet framgår att det är nämnden som är ansvarig för att verksamheten inom dess verksamhetsområde bedrivs inom de riktlinjer och ekonomiska ramar som fullmäktige beslutat. Det åligger nämnden att kontinuerligt hålla sig underrättad om såväl kostnader som verksamhetens utveckling.

När det gäller investeringar avses med nämndens ekonomiska ram dels beslutat totalbelopp per projekt och dels medgiven utgift för respektive budgetår per projekt. För omDispositionering mellan investeringsprojekt krävs kommunfullmäktiges godkännande.

Varje nämnd fastställer en internbudget för sina verksamheter. Förvaltningschef utser budgetansvariga inom förvaltningen. Med budgetansvar följer anskaffningsrätt av varor och tjänster inom budgetram och upphandlingsbeslut. Budgetansvarig ansvarar inför närmaste chef för ett väl avgränsat område och dess resurser. Ansva-

ret innefattar att upprättade mål uppfylls och att den budgeterade omfattningen av verksamheten utförs inom, av nämnden, anvisad budgetram och andra riktlinjer.

Av kommentarerna till reglementet sägs att varje driftverksamhet och investeringsprojekt ska ha en budgetansvarig.

Vid inköp är huvudregeln den att i de fall ramavtal träffats skall inköp göras från denna leverantör. Information om vilka leverantörer kommunen har ramavtal med erhålls genom kommunens inköpsorganisation.

4.3.2 Intern kontroll

Av reglementet framgår att nämnden ansvarar för utformning och utförande av den interna kontrollen inom nämndens område. Förvaltningschefen ansvarar för att initiativ tas för att åstadkomma och upprätthålla en god intern kontroll. Under kommentarer till avsnittet intern kontroll sägs att den interna kontrollen är en del i ansvarssystemet. Utformningen av den interna kontrollen måste ske utifrån respektive nämnds behov och förutsättningar. I den interna kontrollen ingår bland annat att:

- Fastställa en tydlig ansvars- och befogenhetsfördelning som t ex delegationsförteckningar och budgetansvar samt ange i vilken omfattning anmälan om utövad delegation ska ske.
- Utforma nämndens interna ekonomisystem.
- Utföra stickprovskontroller av inköpsverksamheten, lönerapporteringen och debiteringsverksamheten.
- Fastställa rutiner för attest av ekonomiska transaktioner.
- Att säkerställa att personalen känner till och följer de lagar och regler som berör deras respektive verksamhetsområde.

4.3.3 Attest av ekonomiska transaktioner

Av reglementet framgår att det är förvaltningschefen som utser beslutsattestantsberättigade och ersättare för dessa. Förvaltningschefen ska även ange omfattningen av attesträtten.

Av kommentarerna framgår att normalt sammanfaller budgetansvaret med beslutsattestantsansvaret. Den som utses måste ha en verklig möjlighet att fullgöra sitt uppdrag. Det vill säga att personen måste vara välinformerad om förvaltningens ansvarsfördelning, beslutsvägar och delegationsordningar. Det åligger förvaltningschefen att se till att attestanter har den kunskap de behöver för att fullgöra sitt uppdrag.

Följande attesttyper finns och kontrollåtgärderna blir enligt nedan:

- **Beställnings-/mottagningsattest** – kontroll mot leverans/prestation samt underlagets riktighet. Transaktioner skall vara beställnings-/mottagningsattesterade innan beslutsattestering sker. Beställnings-/mottagningsattest får utföras av samtlig personal som mottager, beställer eller köper in varor och tjänster.
- **Beslutsattest** – kontroll mot underlag/beställning/beslut och villkor samt underlagets riktighet. Beslutsattesten har ansvaret för prestationer och transaktioner och deras underlag stämmer med beslut eller planer, att behö-

riga personer agerat samt att villkor är riktiga. Beslutsattestanten ansvarar också för att konteringen är riktig.

- **Granskningsattest** – kontroll av att beslutsattestering har skett på rätt ansvarskod och av behörig person. Behörighetskontroll och attest utförs av fakturaregistrerare vid ekonomiservice. Vid de förvaltningar som registrerar sina egna fakturor utser förvaltningschef granskningsattest.

För elektroniska fakturor sker behörighetskontrollen i samband med att serviceförvaltningens systemförvaltare registrerar behörighet i fakturasystemet enligt respektive förvaltningschefs beslut om attestanter.

Följande begränsningar finns i attestsystemet:

- Attestmoment ska inte utföras av den som själv skall ta emot betalningen.
- Attest skall inte utföras för resor, representation, kurser eller liknande som den attestberättigade själv deltagit i.
- Attestanter ska inte attestera poster som kan misstänkas ge attestanten fördelar (exempelvis mobiltelefonräkningar och bensinräkningar m m).
- Underordnad person får inte attestera överordnades utlägg och köp.

Kommundirektören ska attestera förvaltningschefs utlägg i de fall ersättningen eller utlägget avser resor, representation, kurser eller liknande som förvaltningschef själv deltagit i. För kommundirektörens motsvarande kostnader attesteras av kommunstyrelsens ordförande eller vice ordförande.

4.4 Firmateckning

Beslut om firmateckning har senast reviderats av kommunstyrelsen 2011-09-05. Här tas endast de delar som berör denna granskning upp för kommentar.

Av dokumentet framgår att kommunstyrelsen bemyndigar kommunens förvaltningschefer att teckna kommunen firma i fråga om löpande förvaltningsåtgärder inom den egna förvaltningens verksamhetsområde. Respektive förvaltningschef ska kunna delegera delar av denna behörighet till underställd personal under förutsättning av att en tydlig avgränsning av berörda personers behörighet och befogenhet görs.

I den del som berörs av denna granskning framgår följande: *"Hyreskontrakt ska undertecknas av fastighetschef Maud Andersson Pekkanen eller ekonomichef Rolf Gustafsson. Enskilda hyreskontrakt för boendeändamål kan undertecknas av socialchef, verksamhetschef boenheten eller verksamhetschef socialpsykiatriska enheten, när lägenheterna avses att hyras ut i andra hand i särskilda boendeformer, jour- och träningslägenheter och så kallade kommunala kontrakt".*

4.5 Riktlinjer för kommunens upphandlingar

Nu gällande upphandlingspolicy antogs av kommunfullmäktige 2005-09-29 och reviderades senast 2008-06-17. Sedan dess har förändringar skett på upphandlingsområdet och från och med 2010-07-015 infördes lagändringar som rör upphandlingsprocessen.

Mot bakgrund av detta pågår ett arbete med att ta fram en ny upphandlings- och inköpspolicy för Botkyrka kommun. Beslutsförslag i frågan finns framme och består av följande handlingar:

- Tjänsteskrivelse (2010-11-12)
- Upphandlings- och inköspolicy (2010-11-11)
- Tillämpningsanvisningar för inköps- och upphandlingspolicy (2011-11-11)

Vidare pågår ett arbete i kommunen med att införa ett användarvänligt elektroniskt inköps- och beställarsystem som ska förenkla för beställare av varor och tjänster inom kommunen. Alla inköp av varor och tjänster ska ske genom en fastställd inköpsprocess så att de inköp som genomförs blir kostnadseffektiva.

Det nya förslaget till upphandlings- och inköspolicyn upptar följande punkter:

- Allmänt
- Strategi
- Ansvar för upphandling
- Miljökrav
- Krav på antidiskriminering
- Krav på annan social hänsyn
- Genomförandet av upphandlingar
- Ramavtal
- Direktupphandling
- Avrop och beställningar
- Intern kontroll

Under avsnittet allmänt framgår att policyn gäller alla inköp av varor, tjänster och entreprenader inom Botkyrka kommun. Vidare sägs under avsnittet att policyn kompletteras med upphandlings- och inköpshandbok som reglerar riktlinjer, beskrivningar av processer, funktioner och roller inom kommunen, samt fastställer olika normer och bestämmelser utöver vad som anges i policyn.

Under avsnittet strategi framgår att upphandlingar och inköp ska genomföras affärsmässigt och effektivt så att kommunens verksamheter får varor, tjänster och entreprenader med rätt funktion, rätt kvalitet, hög säkerhet till bästa möjliga pris och minsta möjliga miljöpåverkan. Vidare under avsnittet framgår att upphandling och inköp ska ske på ett öppet sätt och leverantörer ska behandlas likvärdigt och icke diskriminerande. De krav som ställs ska vara proportionerliga mot det som upphandlas.

Under avsnittet ansvar för upphandling framgår följande:

"Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att gällande lagar, förordningar och kommunens policy för upphandling efterlevs. Kommunstyrelsen ska även fatta beslut om förändringar av principiell karaktär i handboken för inköp och upphandlingar.

Kommundirektören har på uppdrag av kommunstyrelsen det övergripande strategiska ansvaret för upphandlingar. Ekonomichefen vid kommunledningsförvaltningen är processägare för upphandlingsfrågor på kommundirektörens uppdrag. Serviceförvaltningen är en intern resurs som på ekonomichefens uppdrag ansvarar för att inköps- och upphandlingsverksamheten bedrivs i enlighet med gällande policy och riktlinjer.

Respektive förvaltningschef ansvarar för att köp av varor, tjänster och entreprenader sker enligt gällande policy och riktlinjer i upphandlings- och inköpshandboken. Förvaltningschefen ansvarar också för att en upphandlingssamordnare utses på förvaltningen".

Under rubriken genomförandet av upphandlingar sägs att alla upphandlingar över direktupphandlingsgränsen ska hanteras av upphandlingsenheten vid serviceförvaltningen. Förvaltningarna ska utse representanter som har mandat att delta i och ansvara för framtagandet av kravspecifikationer för de varor, tjänster och entreprenader som ska upphandlas.

4.6 Medarbetar- och ledarpolicy

Medarbetar- och ledarpolicyn är senast uppdaterad 2010-10-19. I dokumentet beskrivs bakgrunden till policyn, vad kommunen vill uppnå, hur samspelet mellan medarbetare och ledare ska gå till och vilken värdegrund som gäller samt hur policyn följs upp.

4.7 Bedömning

Inom organisationen råder osäkerhet kring vilka centrala riktlinjer och rutiner som gäller samt deras aktualitet. Detta framkommer vid flertalet av intervjuerna och har delvis sin förklaring i att det varit omsättning på personal på nyckelbefattningar såväl inom samhällsbyggnadsförvaltningen som centralt i kommunen. Det är därför viktigt att dokumenten förnyas och förankras i organisationen.

Det pågår ett arbete med att uppdatera och förnya flera av styrdokumenterna, vilket i sig är positivt. Beslutsunderlag har arbetats fram under 2010 kring nya styrdokument inom lokalförsörjning och upphandling, utan att politiska beslut ännu tagits i frågorna. Vi vill betona vikten av att dessa styrdokument fastställs inom rimlig tid samt att inom beredningsprocessen göra bedömningar och avvägningar kring hur skydd mot mutbrott ska beaktas och ytterligare stärkas.

Av kommunens centrala riktlinjer och rutiner framgår ett tydligt decentraliserat ansvar till nämnder och förvaltningar. För att säkerställa efterlevnaden till de centrala styrdokumenterna behöver överväganden göras kring att utvidga momenten uppföljning och kontroll särskilt i de delar som avser befogenheter och ansvar.

Upphandlingsenheten ansvarar för upphandlingsprocessen och kvalitetssäkrar kommunens upphandlingar, vilket även gäller entreprenadupphandlingar. Entreprenadkunnskap har rekryterats till upphandlingsenheten. Genom att ta ett helhetsgrepp på kommunens samlade upphandlingsverksamhet ökar både transparensen samt förutsättningarna för kvalitetssäkring inom området, vilket är positivt.

I medarbetar- och ledarpolicyn beskrivs samspelet mellan medarbetare och ledare. Växelspelet för hur en god arbetsgivare skapar lojala och kreativa medarbetare, vilket brukar beskrivas som den viktigaste förutsättningen för att motverka mutbrott, borde övervägas ingå som en punkt i policyn.

5 Tekniska nämndens ansvarsområde

5.1 Allmänt

Denna granskning har avgränsats till att gälla byggprocessen, varför en mer ingående beskrivning av förutsättningar, organisation och arbetssätt sker utifrån tekniska nämndens ansvarsområde.

5.2 Organisation

Fastighetsenheten ingår som en del i samhällsbyggnadsförvaltningen, som består av nio enheter samt förvaltningsledning. Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar under tre nämnder, samhällsbyggnadsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och tekniska nämnden. Tekniska nämnden är ansvarig för fastighetsenhetens och VA-enhetens verksamhetsområden.

Samhällsbyggnadsnämnden är personalansvarig för hela samhällsbyggnadsförvaltningen.

Fastighetsenhetens organisation är utformad så att under fastighetschefen finns en stabsfunktion och därunder två avdelningar/grupper i linjefunktion. En grupp handhar byggprojekt med en byggruppchef i ledningsfunktion och en förvaltar-grupp med en förvaltarchef i ledningsfunktion. Inom fastighetsenheten pågår en översyn av organisationen.

Det är främst byggruppen som omfattas i denna granskning.

5.3 Reglemente för tekniska nämnden

Av reglementet för tekniska nämnden framgår att nämnden är ansvarig för vatten – avlopp och fastighetsförvaltning – husbyggnad.

Det åligger tekniska nämnden att (i nedanstående refereras endast fastighetsenhetens punkter):

- svara för upplåtelse av byggnader inom nämndens förvaltningsområde,
- ansvara för förvaltningen av kommunens fastigheter och förhyrda lokaler om inte någon annan nämnd har ansvaret,
- ansvara för att avtal träffas med dem som brukar de fastigheter och lokaler som nämnden förvaltar,
- ansvara för genomförandet av beslutade nybyggnader och andra husbyggnadsåtgärder,
- avge yttranden i ärenden som hör till nämndens verksamhetsområde,
- följa utvecklingen inom sitt verksamhetsområde och framföra sina synpunkter till berörda myndigheter om nämnden anser det påkallat.

Vidare framgår av reglementet att nämnden biträds av samhällsbyggnadsförvaltningen samt att nämnden ska samarbeta med de kommunala nämnder och andra myndigheter som är berörda av nämndens verksamhet.

Kommunstyrelsen innehar rollen som fastighetsägare.

5.4 Delegationsordning

Delegationsordning för samhällsbyggnadsförvaltningen 2011-2014, daterad 2011-01-14, anger att tekniska nämnden delegerar till chefen för samhällsbyggnadsförvaltningen, eller den han/hon sätter i sitt ställe, att på tekniska nämndens vägnar:

- Upplåta byggnader inom nämndens förvaltningsområde, dock med skyldighet att inhämta tekniska nämndens medgivande före beslut om upplåtelse som avser längre än 10 år eller har väsentlig betydelse för den fysiska planeringen eller inom upplåtelseperioden kan förväntas bli berörd av exploateringar eller anläggningsarbeten.
- I mål och ärenden där det ankommer på nämnden att föra kommunens talan inför domstol och andra myndigheter, träffa överenskommelse och sluta avtal.
- Besluta om utlämnande av allmän handling.

Angivna beslutsrätter avser inte i något fall avgöra ärenden vilka är av principiell natur eller i övrigt av större vikt. Delegationsbeslut ska anmälas till tekniska nämnden så snart detta lämpligen kan göras. Vidaredelegation från chefen för samhällsbyggnadsförvaltningen ska anmälas till tekniska nämnden.

5.5 Lokalförsörjnings- och byggprocessen

Ett omfattande utvecklingsarbete pågår inom fastighetsenheten. Utvecklingsarbetet kan delas upp i två delar:

- Översyn av lokalförsörjningssystemet
- Framtagande av projekteringsanvisningar

Syftet med översynen av lokalförsörjningssystemet är att belysa hur nybyggnadsprojekt, köp av fastigheter och bostadsrätter, extern inhyrning m m går till idag och vilka förändringar som behöver göras för att uppnå förbättrad lokalhushållning och effektivare lokalförsörjningsprocess. Översynen ska innehålla förslag till rutiner för lokaleffektivisering, avveckling av lokaler och konvertering av byggnader till nya ändamål. Tyngdpunkten ligger på ansvarsfrågor, på vem som ska besluta om vad och på vilka underlag beslut ska tas. Fastighetsenhetens uppgifter och ansvar ska särskilt preciseras.

Utredningen, Översynen av lokalförsörjningssystemet daterad 2010-10-28, är inte fastlagd i beslut. Utredningen är idag föremål för beredning centralt i kommunen. Förslaget till nytt lokalförsörjningssystem kan sammanfattas i följande punkter:

- Lokalförsörjningen integreras i kommunens investeringsplanering
- Fastighetsekonomin ska förbättras
- Befintligt lokalbestånd ska utnyttjas bättre
- Ändamålsenlighet och effektivitet ska sättas för kvalitet
- Kategoribygnader ska undvikas
- Kommunens lokalhushållning ska kunna följas löpande

När det gäller byggprocessen pågår ett omfattande arbete med att ta fram projekteringsanvisningar gällande ny-, om- och tillbyggnad av fastigheter i kommunal verksamhet. Syftet med dessa projekterings- och bygganvisningar, som gäller utöver

lagar, förordningar, EU-direktiv samt branschvisa anvisningar, är att påverka och styra fastigheternas utformning och konstruktion samt ingående material. Anvisningarna bygger på erfarenheter från fastighetsförvaltningen. Det yttersta syftet är att lägga fast den "kommunstandard" som ska gälla vid ny- om och tillbyggnad.

De nya projekteringsanvisningarna gäller från och med 2012-02-01 och ersätter tidigare bygg- och projekteringsanvisningar från 2003.

5.6 Intern kontroll

I enlighet med reglemente för budgetansvar och intern kontroll (avsnitt 3.3) har samhällsbyggnadsförvaltningen redovisat genomförd planerlig intern kontroll för 2010 för tekniska nämnden i en tjänsteskrivelse 2011-02-22.

Tekniska nämnden har upprättats plan för intern kontrollplan avseende 2011, utifrån en bedömning av väsentlighet och risk. Följande rutiner/system är föremål för granskning:

- Lokalanskaffningsprocessen, uppföljning av beslutade åtgärder vid tidigare internkontroller.
- Beställnings- och betalningsrutiner, fungerar delegationen av rätten att beställa varor och tjänster, samt attest av betalningar i enlighet med kommunens regelverk.
- Upphandling/inköp, är upphandlingen rätt dokumenterad, överensstämmer upphandlingen med politiskt beslut och följs lagen om offentlig upphandling.
- Klassificering mellan drift och investering, följs kommunens regelverk avseende hur en utgift klassificeras som en kostnad i driften eller aktiveras som en investering.
- Frånvarorapportering, sker frånvarorapportering enligt regelverket.

Återrapportering av internkontrollplan för 2011 till tekniska nämnden sker under första kvartalet 2012.

När det gäller den interna kontrollen i byggprocessen vill vi lyfta fram följande:

- I varje projekt finns en byggprojektledare och en byggleddare. Byggprojektledaren är ansvarig för projektets genomförande och för uppföljning. Byggleddaren följer projektet dag för dag på plats. Målsättningen är att byggleddaren ska besöka arbetsplatsen en gång per dag. Det är två personer som kontinuerligt följer projektets genomförande.
- Samtliga projekt slutredovisas till tekniska nämnden. I slutredovisningen ingår avstämning mot kalkyl och beskrivning av projektet och genomförandet. Bygggruppschefen ansvarar för slutredovisningens framtagande och samtliga slutredovisningar undertecknas av fastighetschefen.
- I bygggruppens organisationen ingår en grupp om tre personer med ett specifikt kontrollansvar. Kontrollansvaret innebär att intyga att projekt utförs enligt beställning och kontrakt och enligt branschens regler. Kontrollgruppen ingår i den vanliga organisationen.

- Mot bakgrund av omfattningen på kommunens entreprenadupphandlingar är det positivt att kommunens upphandlingsenhet har förstärkts med entreprenadkunnig upphandlingskompetens. Ansvaret för upphandling av entreprenader har lagts på upphandlingsenheten. Genom att ta ett helhetsgrepp på kommunens samlade upphandlingsverksamhet ökar transparensen inom området samt förutsättningarna för både kvalitetssäkring och intern kontroll.

5.7 Bedömning

Tekniska nämndens reglemente bedöms som tydligt när det gäller verksamhetsområdets omfattning och vilket ansvar och vilka befogenheter nämnden har att agera inom.

Av intervjuerna framgår en samfäll bild av att det råder oklarhet kring delegationsordningarna inom samhällsbyggnadsförvaltningens område. Detta gäller för samtliga tre nämnder som förvaltningen är underställd, men främst tekniska nämnden där delegation inom byggprocessen inte alls berörs. Detta förhållande är inte tillfredställande då delegationsordningen är det viktigaste instrumentet för att tydliggöra ansvars- och befogenhetsfördelningen inom organisationen. Vikten av en tydlig ansvars- och befogenhetsfördelning betonas även i kommunens reglemente för budgetansvar och intern kontroll.

Av intervjuerna framgår att ovanstående brister leder till osäkerhet inom vilka områden, till vilka belopp och inom vilka tidsramar befattningshavare har rätt att besluta. Det är en allmän uppfattning inom fastighetsenheten att detta leder till att en mångfald beslut "skjuts" upp i organisationen, "man tar inga risker".

Tidigare förvaltningschefen för samhällsbyggnadsförvaltningen har uppdragit till avtalsjuristen inom serviceförvaltningen att biträda i arbetet med att uppdatera delegationsordningarna. Ett förslag föreligger till delegationsordning för samhällsbyggnadsnämnden.

Det pågår ett omfattande utvecklingsarbete inom fastighetsenheten, vilket är positivt. Utvecklingsarbetet berör främst lokalanskaffningsprocessen och processen kring lokalernas utformning. Emellertid framträder ett behov av klarläggande av fastighetsenhetens roll gentemot kommunens nämnder och förvaltningar avseende ansvar och befogenheter i lokalanskaffningsprocessen och i processen kring lokalernas utformning. En effektiv lokalhantering överensstämmer inte alltid med verksamheternas detaljönskemål.

Den planlagda interna kontrollen inom tekniska nämnden bedöms sammantaget hanteras enligt kommunens riktlinjer. Genomförd internkontroll 2010 och planerad internkontroll 2011 för fastighetsenheten har redovisats i tekniska nämnden.

När det gäller intern kontroll i byggprocessen vad avser verkställigheten bedöms denna i huvudsak som tillräcklig. Möjligen skulle överväganden kunna göras, att den person i kontrollgruppen som följt projektet, även signerar slutredovisningen.

Avslutningsvis bedömer vi att den lösning som valts, innebärande att även upphandling av entreprenader ligger på upphandlingsenheten, också främjar den interna kontrollen inom området. Detta visar även genomförd registeranalys som redovisas i avsnitt 6.

6 Registeranalys

6.1 Allmänt

Om andra leverantörer anlitas än de som omfattas av gällande ramavtal kan detta vara ett tecken på osunda affärsrelationer. Mot den bakgrunden har vår översiktliga registeranalys inriktats bland annat på området avtalstrohet.

Registeranalysens grundmaterial och omfattningen av urvalsmässiga granskning 2011 avseende fastighetsfenheten framgår av nedanstående tabell.

Tkr och antal	Totalbelopp	Transaktioner
Totalt på valda ansvarskoder	312 656	24 839
Därav övergripande granskning	266 731	6 307
Granskad andel i %	85,3%	25,4%

På valda ansvarskoder (ansvar 1651xxxx – 1679xxxx) under hela 2011, har totalt 312 656 tkr bokförts under 2011. Vi har valt att granska de 43 största leverantörerna som under året sammantaget står för ca 85 % av fakturerat totalbelopp. Urvalskriteriet i registeranalysen har varit leverantörer som fakturerat över 1 000 tkr på årsbasis.

I bilaga redovisas resultatet av leverantörsgranskningen, som innebär en analys av ett urval av anlitate leverantörer utifrån gällande ramavtal och förekomst av separata entreprenadupphandlingar. Den senare delen har följts upp med de intervjuade. I detta sammanhang bör noteras att vi inte har genomfört någon granskning av själva upphandlingen, för att verifiera att gällande regelverk följts när det gäller separat upphandlade leverantörer inkl ramavtal.

6.2 Bedömning

Sammantaget bedömer vi att området är reglerat på ett tillfredsställande sätt, utifrån förekomsten av ramavtal och separata entreprenadupphandlingar.

2012-02-02

Jan-Olov Larsen

Projektleddare

Jan Nilsson

Uppdragsledare

Bilaga: Urvalsmässig analys av anlitade leverantörer

Leverantör	Belopp	Ant trans	Kommentarer
BTV Bygg AB	41 695	88	Entreprenad återuppbyggnad Storstretsskolans sporthall (försäkringsärende)
Byggteknik i Tumba Produktion AB	31 608	247	Ramavtal
Norsborgs Eltjänst AB	20 309	342	Entreprenad datanät i skolan
Svensk Regmaster AB	19 008	142	Ramavtal
Brunner & Brunner Bygg AB	16 528	172	Ramavtal
Peab Sverige AB	15 949	44	Entreprenad (Nyängsgården tillbyggn, ABF-huset ombyggn)
Byggentreprenör Sundström AB	10 759	49	Entreprenad Malmsjöskolan och Kärsby köksombyggnad
Dalkia Facilities Management AB	10 409	758	Ramavtal - driftsentreprenad
Södertörns Fjärrvärme AB (SFAB)	9 210	275	Interkommunalt bolag
Akrima Bygg AB	8 585	22	Ramavtal
Sveab Drift & Underhåll AB	6 280	114	Ramavtal
Botkyrka Installations AB (BIAB)	4 583	602	Ramavtal
Gillex Bygg & Fastighet AB	4 368	59	Ramavtal
PW Hiss och El AB	4 337	91	Entreprenad avseende 13 hissar
Stevo´s Storköksservice AB	3 904	545	Ramavtal
Svensk Markservice AB	3 869	221	Ramavtal
Söderby Entreprenad AB	3 586	10	Entreprenad ombyggnad Klippans gruppboende
Nordisk Bevakningstjänst AB	3 459	28	Ramavtal
Temporent AB	3 457	10	Hyra paviljonger i entreprenader m m
Vattenfall AB	3 097	1 193	Eldistributionsavtal
Ovidus Bygg AB	2 994	17	Entreprenad ombyggnad Källans gruppboende

Leverantör	Belopp	Ant trans	Kommentarer
Teknisk Fastighetsservice i S-holm AB	2 934	105	Entreprenad (styr/reglering)
Aros Arkitekter AB	2 594	51	Entreprenad skola Riksten
WSP Sverige AB	2 427	230	Ramavtal
Stark Entreprenad	2 407	12	Entreprenad Kärsdala och Grindtorp
Ojibe AB	2 320	13	Entreprenad återuppbyggnad Storstretsskolans sporthall (Försäkringsärende)
Sv Entreprenad och Drift AB	2 171	45	Markentreprenad
AB Protectdoor Scandinavia	1 949	77	Ramavtal
SN Nätverk KB	1 888	54	Ramavtal
Indusgruppen AB	1 882	109	Hyra paviljonger i entreprenader m m
ELG Arkitekt AB	1 876	21	Entreprenad Nyängsgården
PGB VVS och Energi AB	1 830	88	Ramavtal
Nynäs Tak Entreprenad Stockholm AB	1 722	15	Ramavtal
Byggnadsfirma Viktor Hansson AB	1 624	12	Ramavtal
E3K Installation AB	1 628	10	Entreprenad
Vantör Bygg AB	1 511	42	Ramavtal
FB Engineering AB	1 489	21	Ramavtal
LAN Assistans & Konsulting AB	1 142	37	Entreprenad datanät i skolan
EI & Fastighetsdrift i Stockholm AB	1 128	72	Ramavtal
Eriksbergs Industrihus BRF	1 091	12	Hysesavtal
HIFAB Byggprojektledning AB	1 045	147	Ramavtal
EI & Fastighetsdrift i S-holm AB	1 078	75	Ramavtal
Stockholm Entreprenad AB	1 001	30	Ramavtal
Summa	266 731	6 307	
Totalt på granskade ansvar	312 656	24 839	Andel är 85,3 % respektive 24,4 %



2012-06-11

9

Anmälningssärenden (sbf/2012:337, sbf/2012:336, sbf/2012:309, sbf/2012:277, sbf/2012:275, sbf/2012:33, sbf/2011:547)

Förslag till beslut

Tekniska nämnden har tagit del av nedanstående handlingar.

Handlingar

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag, 2012-04-26, § 37, revisionsberättelse för 2011.

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag, 2012-04-26, § 38, årsredovisning för Botkyrka kommun.

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag, 2012-04-26, § 39, ombudgeteringar.

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag, 2012-04-26, § 40, uppdrag från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen – återrapporering.

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag, 2012-04-26, § 49, svar på motion – Rum för demokrati (V).

Kommunstyrelsens protokollsutdrag, 2012-05-07, § 97 och tjänsteskrivelsen, fördelning av 2012 års anslag – Genomförandet av förvaltningsområdet för finska språket samt grundskyddet för övriga nationella minoriteter.

Kommunstyrelsens protokollsutdrag, 2012-05-07, § 103, medborgarpanel om kommunens webbplats mars 2012.



§ 37

Revisionsberättelse för 2011 (KS/2012:221)

Beslut

Kommunfullmäktige beviljar kommunstyrelsen och övriga nämnder samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ ansvarsfrihet för 2011 års verksamhet.

Sammanfattning

Revisorerna har granskat kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet under år 2011. Revisorerna har också genom lekmannarevisorers granskat de aktiebolag och den stiftelse som kommunen är engagerad i.

Revisorerna har den 12 april 2012 lämnat en revisionsberättelse för 2011.

Revisorerna tillstyrker att kommunstyrelsen och övriga nämnder samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet.

Revisorerna tillstyrker att årsredovisningen godkänns. Den är upprättad i enlighet med kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Särskilt yttrande

Ulla-B. Ludvigsson m.fl. (BP) lämnar ett särskilt yttrande, bilaga.

Expedieras till:

- Samtliga nämnder
- AB Botkyrkabyggen
- Upplev Botkyrka AB
- Mångkulturellt centrum



BOTKYRKAPARTIET

Särskilt yttrande 2012-04-26

Revisionsberättelse för 2011

Vi i (BP) anser att revisionen av kommunens verksamheter granskats på ett ingående sätt och instämmer i slutsatser och bedömning, dock vill vi peka på avsnitt som vi ställer oss tveksamma till.

I första hand gäller det vård- och omsorgsnämndens överskridanden som pågått under de senaste fyra åren och ännu ej åtgärdats på ett konstruktivt sätt. Här vill vi ta fram att det sannolikt mer rör sig om för snäva budgetramar än de prognoser som lyfts fram, vilket vi framfört vid flertal tillfällen.

I revisionsberättelse för 2011 finns även andra objekt medtagna, som otillräcklig intern kontroll av hantering med betalkort med frågor som ska besvaras av kommunstyrelsen och övriga nämnder det rör. Vi förutsätter att så sker och delges fullmäktige.

Samma förhållande gäller det som framkommer i revisionsberättelsen angående kontrollen av anställdas bisysslor som är otillräcklig och som exempel tas 13 fall av potentiellt förtroendeskadliga bisysslor upp från kommunstyrelsen. Det föreligger skäl att revisionen påpekar och kommer med anvisningar hur nämnderna ska kunna skapa tydliga riktlinjer för att förbättra sina rutiner.

Utöver vad som framkommer i revisionsberättelsen vill vi ta fram att ett av kommunens bolag, Botkyrkabyggen AB, har förvärvat ett nytt dotterbolag Förbundet 2 i Riksten för över ett år sedan men ännu ej lyft upp bolagsordningen till kommunstyrelsen och fullmäktige, för att utse styrelse och revisor så att kommunen ska kunna utöva sin lagstadgade ägarstyrning och uppsiktsplikt. Detta är anmärkningsvärt och jämförbart med dotterbolaget Alfågeln AB då liknande synpunkter lyftes fram av lekmanarevisorn år 2008 och därefter har detta bolag en bolagsordning som överensstämmer med kommunallagens krav samt en av fullmäktige utsedd styrelse och lekmanarevisor.

Vi förutsätter att dessa brister åtgärdas omgående för att liknande situationer inte ska kunna ske i fortsättningen och självfallet kommer vi noggrant följa utvecklingen av kommunens insatser fortsättningsvis.

Ulla-B. Ludvigsson

Lena Karlsson

**§ 38****Årsredovisning för Botkyrka kommun (KS/2012:66)****Beslut**

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisningen för 2011.

Driftkostnader som ombudgeteras till 2012 ska i balanskravutredningen för 2012 täckas av 2011 års resultat.

Kommunfullmäktige beslutar att avsätta 1,5 miljoner av årets resultat till kommunens kompetensutvecklingsfond.

Kommunfullmäktige beslutar att överföra 9 miljoner kronor från kommunens va-fond till en särskild va-investeringsfond för dagvatteninvesteringar.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2012-04-10 § 54 lämnat ett förslag till beslut.

Kommunledningsförvaltningen har upprättat ett förslag till årsredovisning för verksamhetsåret 2011.

I bokslutet för 2011 är skatteintäkterna endast preliminära och eventuella avvikelser kommer att påverka resultatet för 2012. De kostnader som ombudgeteras till 2012 ska inte belasta balanskravutredningen för 2012.

Årets resultat innebär ett överskott på 148,9 miljoner kronor. Av detta utgör dock 25,7 miljoner kronor avkastning på kommunens pensionsavsättning. Dessutom ingår 25 miljoner som kommunen erhållit som försäkringsersättning för branden i Storstretsskolans sporthall. Då detta inte ska användas för den löpande verksamheten är det driftmässiga utfallet lägre.

Avstämningen mot balanskravet visar ett positivt resultat på 136,6 miljoner kronor.

2012-04-26

Dnr KS/2012:66

I föregående års bokslut avsattes 50 miljoner kronor till en särskild kompetensutvecklingsfond för kommunens personal. Avsikten är att varje år tillgodogöra fonden med ränta beräknat på det genomsnittliga saldot under året. Saldot under 2011 har varit 50 miljoner vilket med en ränta på 3 procent ger ett belopp på 1,5 miljoner.

Tekniska nämnden föreslår att kommunen inrättar en särskild investeringsfond på 9 miljoner kronor för användande till dagvattenhanteringsprojektet från och med 2012-01-01. Pengarna överförs från den resultatutjämningsfond som kommunen tidigare inrättat och som före överföringen uppgår till 10,7 miljoner.

Yrkanden

Katarina Berggren (S), Anna Herdy (V), Bosse Olsson (MP), Serkan Köse (S) och Yngve RK Jönsson (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Särskilda yttranden

Lars Johansson (FP), lämnar ett särskilt yttrande, bilaga.
Anders Thorén (TUP), lämnar ett särskilt yttrande, bilaga.
Östen Granberg (SD), lämnar ett särskilt yttrande, bilaga.
Ulla-B. Ludvigsson (BP), lämnar ett särskilt yttrande, bilaga.
Aram El Khoury (KD), lämnar ett särskilt yttrande, bilaga.
Jimmy Baker (M), lämnar ett särskilt yttrande, bilaga.

Expedieras till:

- Samtliga nämnder



SÄRSKILT YTTRANDE

Årsredovisning för Botkyrka kommun

Årsredovisningen för Botkyrka kommun är från ett rent kommunorganisatoriskt system ett starkt bokslut med ett gott ekonomiskt resultat utifrån förutsättningarna. Naturligtvis är det otillfredsställande att ungefär en fjärdedel av kommunens intäkter kommer från statliga bidrag snarare än från kommunens skattebetalare.

Det är också glädjande att kommunen går närmare Folkpartiets mål att driften ska kosta 95 % av kommunens intäkter.

Efter en mångårig förlust i skattekraft visade nu 2011 att kommunens egen skattekraft ökade med 0,2 % till 88,1 jämfört med riket. Det kan bero på att skattekraften något avstannat av konjunkturskäl, där Botkyrkas medborgare arbetar i sektorer som är mindre tidigt utsatta exempelvis tjänstesektorn. Förhoppningsvis har trenden vänt men det är fortfarande långt kvar att nå upp till snittet i riket för att inte nämna snittet i Stockholms län. Att öka sysselsättningen och inkomsterna är en ödesfråga både för medborgarna och kommunen i stort.

Gällande de kommunala bolagen så är Folkpartiet framförallt oroligt för Söderenergi AB. Där finns utmaningar i att lönsamt kunna producera på en till viss del konkurrensutsatt marknad. Där känns oroväckande att Botkyrka kommun har en stor direkt utlåning eller borgensåtaganden till ett bolag som gör ett negativt resultat samtidigt som soliditeten endast ligger på 6,1 %.

Gällande nämndernas resultat är det naturligtvis Vård –och omsorgsnämnden som sticker ut som något negativt. Det känns anmärkningsvärt att nämnden fortfarande inte fått sina kostnader under kontroll och Folkpartiet ser fram emot vad genomlysningen ska visa.

Tyvärr måste konstateras att resultaten i grundskolan fortsatt är mycket låga. Att bara 83 % når behörighet till gymnasieskolan är långt ifrån tillfredsställande.

Sedan måste det konstateras att det är ytterst förvånande att SKL:s undersökning om eventuell kommunindelning inte överhuvudtaget omnämns i årsredovisningen. Vi utgår från att detta är ett misstag i arbetet och inget annat.

Ärende 54: Årsredovisning för Botkyrka kommun

Tullingepartiet har tagit del av årsredovisningen för 2011. Det finns en hel del som är värt att kommentera.

I början av årsredovisningen sker en redovisning av måluppfyllelsen för 2011.

Att sätta mål är en konst som kräver kunskap och erfarenhet. Mål skall vara realistiska - målen skall kunna nås även om det krävs ett ordentligt och hårt arbete. Många av de mål som man har satt upp verkar dock vara långt i från realistiska.

Vidare skriver man på sidan 35 skriver att ”*Webbdialog Tullinge breddade dialogen med Tullingeborna om deras utomhusmiljö*”. Skrivningen är anmärkningsvärd. Hur många deltog i dialogen och hur kan man dra slutsatsen att dialogen breddades?

Majoriteten hävdar att 2011 har varit ett ekonomiskt bra år. I den första meningen står följande: ”*Botkyrka fortsätter att uppvisa ett positivt ekonomiskt resultat*”. Så kan man förstås uttrycka det. Man måste dock komma ihåg att anledningen till det är de stora bidragen kommunen får. Av samma årsredovisning framgår tydligt att kommunen är starkt bidragsberoende. Om bidragssystemet ändras av något skäl kan överskottet snabbt vändas till ett underskott. Kommunen erhåller hundratals miljoner kronor i olika bidrag från bland annat utjämningsystemet och är därigenom väldigt sårbar.

Vi noterar att även fast skattekraften har förbättrats något, så är den låg jämfört med andra kommuner. Naturligtvis är det bekymmersamt att stora delar av Botkyrkas intäkter kommer från statliga bidrag istället för kommunens egna skattebetalare. Det finns givetvis inte något parti i kommunfullmäktige som invänder mot tanken att medborgarna bör ha tillgång till likvärdiga välfärdstjänster oavsett var i landet de bor. Ökad sysselsättning och högre inkomster för att nå upp till snittet i Sverige ligger i alla kommuners intresse. Vi utgår från att man strävar efter självförsörjning, oavsett vilken kommun i Sverige som diskuteras. Botkyrka ligger som bekant långt från denna idealbild.

Vi kommer inte klara framtidens ekonomiska utmaningar genom att arbeta med bidragsmaximering. Sådana effekter är inte konstanta utan kan ändras när systemet reformeras och utvecklas. Utmaningen ligger i att skapa en sund ekonomisk och långsiktig hushållning med egna skattemedel. Vi vet att Tullinge har en sammanräknad förvärvsinkomst som överstiger kommunen som helhet. I en nybildad Tullinge kommun blir skatteintäkterna höga. Inkomstnivån i Tullinge är högre än den garanterade nivån på 115 procent vilket innebär att Tullinge kommer få betala en avgift i inkomstutjämningsen. Tullinge skulle till och med, om medborgarna så vill, ha utrymme att sänka skatten även om det är marginellt.

Tullinge egen kommun skulle finansieras av Tullingeborna själva, utan att i hög grad vara beroende av statliga bidrag. Vi skulle kunna fokusera på andra värden än bidragsmaximering via utjämningsystemet. I debatten hävdas det från de partier som säger nej till en kommunindelning att

Tullinge inte skulle få del av de statliga bidrag som Botkyrka idag får för sin befolkningssammansättning. Vi ser dock inte detta som ett problem, vi blir snarare rikare var för sig, rikare i betydelsen att vi själva får ta ansvar för Tullinge fullt ut.

Anders Thorén (TuP)

Jörgen Gustafsson (TuP)

SÄRSKILT YTTRANDE

Årsredovisning för Botkyrka kommun 2011 (KF/2012:38)

Sverigedemokraterna håller med Katarina Berggren och majoriteten om att det är glädjande att Botkyrka kommun uppvisar ett positivt ekonomiskt resultat för 2011. Dock visar årsredovisningen för 2011 en ganska spretig bild av verksamheten. Nämnderna redovisar stora avvikelser i förhållande till sina budgetramar. Detta visar att det fortfarande finns flera områden där kommunen behöver förbättra sig.

Kommunfullmäktige har beslutat om arton övergripande mål inom fyra nyckelområden. Dessa mål ligger till grund för nämndernas arbete och som ska följas upp löpande och redovisas i samband med årsredovisningen. Vid granskning av måluppfyllelsen finner vi att denna har stora brister.

Sverigedemokraterna är kritiska emot att det endast är två delmål av de 18 målen som har uppfyllts utifrån måluppfyllelsen för 2011. Vi vill särskilt uppmärksamma delmål 14 angående fossilbränsle. ”Kommunens inköp av fossilbränsle ska år 2015 vara 0 %”. Delmålet för 2011 har satt till 60 % (2010 var målsättningen 80 % och utfallet 95 %) utfallet för 2011 är 94 % vilket innebär en sänkning av måluppfyllelsen med inte mindre än 19 % i förhållande till 2010. Inte alls bra då kommunen skall föregå med gott föredöme gällande bedrivandet av verksamheter på ett långsiktigt hållbart sätt.

Det stora negativa budgetutfallet gällande Vård- och Omsorgsnämnden medför oro angående Botkyrka kommuns vård- och omsorg av våra äldre och funktionsnedsatta. Hemtjänsttimmarnas underskott beror på att fler personer behöver mer hjälp. Kanske rent av att en del äldre skulle behöva äldreboende, eller liknande boende, istället för hemtjänst. Redan nu har ”externa placeringar” inom äldreomsorgen ökat och medfört ett underskott på 7,4 miljoner. Förvaltningen har därmed inte kunnat placera människor utifrån deras behov, utan blivit vitesförda från Socialstyrelsen med 2,8 miljoner! Det är inte försvarbart att en kommun av Botkyrkas storlek inte kan tillhandahålla boende för äldre och funktionsnedsatta människor.

Vi Sverigedemokrater anser att det för närvarande saknas ca 70 boendeplatser i Botkyrka kommun för bl.a. demensvårdande boende, och att kommunen snarast ser till att åtgärder vidtas för att tillgodose behovet.



BOTKYRKAPARTIET

**Särskilt yttrande
2012-04-26**

Årsredovisningen för Botkyrka kommun (KS/2012:66)

Vi i BP har tagit del av föreliggande årsredovisning för 2011 och kan konstatera att kommunen och dess bolag visar på ett positivt resultat dock bör man tänka på att de statliga utjämningsbidragen har stärkt kommunens ekonomi samtidigt som tyvärr den egna skattekraften legat kvar på en låg nivå.

Vi ser det som positivt att en särskild kompetensutvecklingsfond för kommunens personal har inrättats som med all sannolikhet kommer ge ett gott resultat om ett par år.

I årsredovisningen framkommer att kommunens soliditet minskat kraftigt och skulderna ökat. Förklaringen till detta är inrättandet av kommunens internbank, som medfört att 'de ökade tillgångarna gör att det egna kapitalet i förhållande till de samlade tillgångarna sjunker'. Dock står det i årsredovisningen att kommunens ekonomiska ställning inte har förändrats i någon större utsträckning jämfört med 2010. Vi anser att denna redogörelse för kommunens internbank bör kunna uttryckas bättre i syfte att få klarhet i internbankens roll contra kommunens soliditet och förhållande till de kommunala bolagen.

Då det gäller nämndernas budgetresultat var dessa i stort sett positiva, med undantag av bl a vård- och omsorgsnämnd och utbildningsnämnden.

Vård- och omsorgsnämnden har haft och kommer få några svåra år då man måste planera för en växande äldrefolkning, något som vi efterlyst vid flertal tillfällen. Orsaken till förra årets underskott beror till största delen på en alltför lågt satt budget.

I kommunens koncern ingår sammanfattning av bolagen av vilka vi under revisionsberättelsen framfört att Botkyrkabyggen AB ännu ej lyft bolagsordningen för det nyförvärvade dotterbolaget Förbundet 2 AB i Riksten. Detta bolag har tillgångar på 86 mnkr, varav 85,2 mnkr är anläggningstillgångar i form av byggnader och mark, vilket kunde ha omnämnts i kommunens koncernredovisning, då bolaget är ett nytt dotterbolag i Botkyrka AB.

Under Hågelbyparken AB kan vi notera att detta bolag avser att vara operatör för Hågelbyparken under hela året 2012.

Vi anser att det är tillfälle att en analys genomförs av Hågelbyparken AB då kommunen driver detta bolag med avsikten att bolaget skall överföras till privat ägare, Familjen Lindgren AB.

Frågor om vad och hur våra skattemedel skall användas till kan självfallet komma upp, varför analyser av detta och andra projekt bör tas fram i fortsättningen.

Ulla-B. Ludvigsson

Lena Karlsson



Kristdemokraterna

SÄRSKILT YTTRANDE

Årsredovisning för Botkyrka kommun 2011

Presenterad årsredovisning återspeglar den förvaltning som gjorts av majoriteten enligt de ramar som fastställts av fullmäktige för år 2011.

Vi vill dock peka på några faktorer:

Det ekonomiska resultatet visar ett överskott. Det är bra då det kan medföra en långsiktigt sund kommunekonomi. Samtidigt framkommer att kommunens skulder ökade under året

I redovisningen av måluppfyllelsen, vill vi särskilt peka på några oroväckande tendenser som bör analyseras och tas på stort allvar. Att endast 85% av kommunens invånare upplever att Botkyrka är en bra kommun att bo, leva och verka i, att 77% upplever att det är tryggt i deras närområde och att blott 71% av invånarna över 65 år upplever att det är tryggt att åldras i kommunen är bekymmersamt.

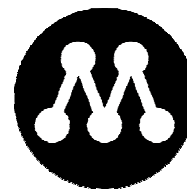
En positiv trend som vi kan glädjas åt, är minskningen av den totala sjukfrånvaron för kommunens anställda, som är nu nere på 5,7% och det är vår förhoppning att den fortsätter att minska under år 2012.

När det gäller nämndredovisningen kan vi konstatera att 4 nämnder inte klarat av att hålla budgetramen. Vård- och omsorgsnämnden och Utbildningsnämnden redovisar stora negativa budgetutfall på 34,6 resp. 24,2 Mnr. Här kan man identifiera brister i ekonomistyrning, kvalitetssäkring och uppföljning för bättre effektivitet och kontroll över kostnaderna.

Vi kristdemokrater är oroade över kommunens ökade skulder som beror bl.a. på en förhöjd investeringsnivå och ökad upplåning. Låneskulden bör inte stiga årligen och därför är det av stor vikt att en plan för snabbare avskrivningstakt och återbetalning upprättas.

Stefan Dayne (kd)

Aram El Khoury (kd)



SÄRSKILT YTTRANDE

Kommunstyrelsen

2012-04-10

Ärende 54 Årsredovisning 2011 (KS/2012:66)

Den politiska majoriteten har, alltsedan maktskiftet 2006, varit tuffa i retoriken kring att kommunernas ekonomi och förutsättningar är sämre än under tidigare Socialdemokratiska regeringar. Trots detta gör kommunen ytterligare ett stort överskott.

Räknar man av pensionsavkastningen och ersättningen från försäkringsbolaget blir det ändå, runt 100 miljoner kronor plus. Det är vidare intressant att förvärvsfrekvensen har ökat, med förbättrad arbetsmarknad som angiven orsak. Ett tecken på att alliansregeringens arbetslinje, trots hårda omvärldsförutsättningar, har burit frukt åt såväl Sverige som Botkyrka. De ökade skatteintäkterna dock täcker nätt och jämnt nämndernas underskott.

Befolkningsökningen var större än väntat, vilket gav ökade bidrag till kommunen från utjämningsystemen. Skattekraften har dock, som ett svagt trendbrott, förbättras någon decimal från 87,9 % till 88,1%. Detta är fortfarande en alltför låg skattekraft för att vara en expansiv kommun i hjärtat av Sveriges tillväxtmotor - Stockholm.

Den externa upplåningen har ökat och tangerar 3,5 miljarder kronor, en stor faktor i detta är satsningen på kraftvärme, där vi mer aktivt bör verka för att minska vår ägarandel, släppa in fler aktörer - och därmed få ned skuldsättningen. Utöver upplåning har kommunen en pensionsskuld på 1,7 miljarder kronor som kommer att belasta framtida resultaträkningar när pensionerna faller ut.

Den pensionsavsättning kommunen gjort tidigare har minskat i värde med 10 miljoner (1,8 %) och förklaringen tillskrivs nedgång på börsen. Här har vi tidigare påtalat att vi inte bör spekulera med pensionsmedel, utan istället lägga pengarna i räntebärande papper, förvisso med lägre avkastning men med en betydligt lägre risk.

Botkyrka har generellt en högre öppen arbetslöshet jämfört med riket och länet, lägre för män än kvinnor. Det är också stora skillnader mellan svenskfödda och utlandsfödda. Intressant är siffran 3,9 % för 18-24 år trots Socialdemokratiska vallöften. Vi går även åt fel håll när det gäller tryggheten, vilket varken är bra för de som redan bor här och inte heller särskilt positivt som faktor att locka nya medborgare att flytta till ett växande Stockholm. Många Botkyrkabor, 10 %, upplever sig dessutom som diskriminerade, vilket under alla omständigheter är en alldeles för hög siffra.

Jimmy Baker

**§ 39****Ombudgeteringar (KS/2012:180)****Beslut**

Kommunfullmäktige medger ombudgeteringar med 9,3 miljoner kronor på driftbudgeten och 212,4 miljoner kronor på investeringsbudgeten i enlighet med kommunledningsförvaltningens förslag.

Kommunfullmäktige beslutar att reducera investeringsramarna för 2012 med 6,0 miljoner kronor för tekniska nämnden med hänsyn till de överskridanden som gjorts under 2011.

De medgivna ombudgeteringarna täcks genom de överskott som redovisas i bokslutet för 2011.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2012-04-10 § 55 lämnat ett förslag till beslut.

Om nämnderna inte har kunnat genomföra saker som var planerade i ettårsplanen för 2011 har man möjlighet att ombudgetera medel som satts av för särskilda ändamål. I vissa fall görs även negativa ombudgeteringar när en nämnd har överskridit sitt anslag för 2011 och har medel för samma ändamål i ettårsplanen för 2012.

Efter genomgång av nämndernas önskemål har kommunledningsförvaltningen föreslagit att 9,3 miljoner kronor ska ombudgeteras på driftbudgeten och 212,4 miljoner kronor på investeringsbudgeten. Dessutom föreslås att tekniska nämndens investeringsanslag för 2012 reduceras med 6 miljoner kronor med hänsyn till överskridande på motsvarande anslag under 2011.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse 2012-03-27.

2012-04-26

Dnr KS/2012:180

Expedieras till:

- Samtliga nämnder
- Serviceförvaltningen
- Controller Caroline Kåhre, serviceförvaltningen
- Ekonomiassistent Suzana Milosavljevic, kommunledningsförvaltningen



§ 40

Uppdrag från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen - återrapportering (KS/2012:191)

Beslut

Kommunfullmäktige har tagit del av återrapporteringen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2012-04-10 § 56 lämnat ett förslag till beslut.

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen har lämnat ett antal uppdrag till nämnder och förvaltningar.

Kommunledningsförvaltningen redovisar status för uppdrag som är under beredning i en sammanställning 2012-03-28.

Uppdrag som fullgjorts sedan den senaste rapporteringen redovisas inte.
Uppdrag som gäller planerings- och exploateringsärenden bevakas i särskild ordning.

Expedieras till:

- Berörda nämnder
- Berörda bolag
- Berörda enheter på kommunledningsförvaltningen

<u>Nr</u>	<u>Beskrivning</u>	<u>Initierat</u>	<u>Nämnd/förvaltning, m.fl.</u>	<u>Planerat klar</u>	<u>Kommentarer</u>
1	Samhällsbyggnadsnämnden ska komplettera översiktsplanen med mer detaljerade riktlinjer för byggandet i landsbygdsdelarna.	Kf maj 2006	Samhällsbyggnadsnämnden	2012-12-31	Hanteras i pågående översiktsplaneprocess
2	Kommunledningsförvaltningen ska utreda förutsättningarna för minivindkraftverk och andra förnyelsebara energikällor.	Kf febr 2008	Kommunledningsförvaltningen	2012-12-31	Samordnas med översiktsplanen
3	Kommunledningsförvaltningen ska genomföra en utredning om spårbilar.	Ks maj 2008	Kommunledningsförvaltningen	2012-06-30	Samordnas med trafikutredning Hågelby-Eriksberg.
4	Kommunledningsförvaltningen ska utvärdera effekten av ändringen av kommunens regler för upphandling (möjlighet till ökat socialt ansvarstagande).	Kf 2008-06-17 § 160	Kommunledningsförvaltningen	2012-05-31	Behandlas i samband med den nya upphandlings- och inköspolicyn. Se även rad 10
5	Upplev Botkyrka AB ska utreda frågan om en turistbyrå.	Kf 2008-10-31 § 204	Upplev Botkyrka AB	2012-12-31	
6	Upplev Botkyrka AB ska utveckla konceptet med skidtunnel på Lida tillsammans med en eller flera externa aktörer.	Ks 2009-03-02 § 56	Upplev Botkyrka AB	2012-05-31	
7	Kommundirektören får i uppdrag att ta fram en upprustnings- och förnyelsestrategi för hyresrättsområdena i Alby, i ett sammanhållet arbete mellan Botkyrkabyggen och berörda förvaltningar.	Ks 2009-05-04 § 95	Kommundirektören	2012-06-30	Strategin är klar för beslut
8	Samhällsbyggnadsnämnden ska utarbeta specificerade kriterier för energisnålt, klimatsmart och miljövänligt byggande i enlighet med förslaget till riktlinjer för boendeplanering.	Kf 2009-06-16 § 113	Samhällsbyggnadsnämnden	2012-12-31	Arbetet är uppstartat hösten 2011, och kommer att slutföras under 2012.
9	Samhällsbyggnadsnämnden ska återkomma med ett förslag till utformning av en tomtförmedling.	Kf 2009-06-16 § 113	Samhällsbyggnadsnämnden	2012-12-31	Frågan är färdigberedd av förvaltningen och hanteras nu på politisk nivå.
10	Kommunledningsförvaltningen ska se över förutsättningarna för att särskilda kontraktsvillkor tillämpas i de upphandlingar som berör etisk konsumtion. Inköps- och beställarsystemet ska utformas så att det möjliggör en styrning mot etisk konsumtion och så att konsumtionen av etiska produkter lätt kan följas upp.	Ks 2009-11-09 § 231	Kommunledningsförvaltningen	2012-05-31	Se även rad 4. Behandlas i samband med den nya upphandlings- och inköspolicyn.
11	Kommunledningsförvaltningen ska ta fram nya anvisningar och rutiner för inventarieredovisning och inventering av inventarier.	Ks 2010-06-07 § 161	Kommunledningsförvaltningen	2012-12-31	
12	Barn- och ungdomsnämnden och utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ska ta fram en modell för elevers utvärdering av undervisning etc.	Kf 2010-06-17 § 145	Utbildningsnämnden och Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	2012-12-31	

<u>Nr</u>	<u>Beskrivning</u>	<u>Initierat</u>	<u>Nämnd/förvaltning, m.fl.</u>	<u>Planerat klar</u>	<u>Kommentarer</u>
13	Samhällsbyggnadsnämnden ska till kommande framåtsikt se på tänkbara tomter för en förskola i Vårsta.	Flerårsplanen 2011-2014 Kf 2010-06-17 § 120	Samhällsbyggnadsnämnden	2012-06-30	Fastighetsenheten under tekniska nämnden arbetar med frågan tillsammans med uf och vof.
14	Kultur- och fritidsförvaltningen ska till ettårsplanen för 2011 redovisa ett program för hur man ska utveckla verksamheten på kommunens fritidsgårdar, så att man i större utsträckning kan nå flickor.	Flerårsplanen 2011-2014 Kf 2010-06-17 § 120	Kultur- och fritidsförvaltningen	2012-06-30	
15	Kommunledningsförvaltningen ska med utgångspunkt i de genomförda lokala rådslagen presentera en generell rådslagsmodell	Ks 2010-11-08 § 235	Kommunledningsförvaltningen	2012-12-31	
16	Kommunstyrelsen ska under 2010 genomföra en förstudie om alternativa lösningar för en förbättrad vägförbindelse till Lida friluftsgård	Ettårsplan 2010 Ks 2010-11-29	Kommunstyrelsen		Ärendet är kopplat till skidtunneln. Se rad 6
17	Kommunledningsförvaltningen ska ta fram: - En övergripande policy för sponsring m.m. - Tydliga riktlinjer kring sponsringsavtal	Ks 2010-11-29 § 268	Kommunledningsförvaltningen	2012-05-31	
18	Kommunledningsförvaltningen ska ta fram kommungemensamma riktlinjer för kommunens kontanthantering	Ks 2011-03-07 § 66	Kommunledningsförvaltningen	2012-06-30	
19	Samhällsbyggnadsnämnden ska arbeta fram ett förslag till en Hälsans stig i Slagsta/Hallunda/Norsborg inom ramen för genomförandet av ettårsplan 2012.	Kf 2011-09-29 § 139	Samhällsbyggnadsnämnden	2012-12-31	Uppdraget genomförs tillsammans med förnyelsen av Mälarpromenaden.
20	Kommunledningsförvaltningen ska ta fram en plan på hur en utökad uppdelning av postorter i kommunen skulle kunna diskuteras.	Kf 2011-09-29 § 144	Kommunledningsförvaltningen	2012-12-31	
21	Kommunledningsförvaltningen ska redovisa ett förslag till hur kommunen kan få till stånd en upprustning av Tumba äldreboende tillsammans med en extern part.	Flerårsplanen 2012-2015 Kf 2011-06-16 § 107	Kommunledningsförvaltningen	2012-09-30	
22	Kommunledningsförvaltningen ska tillsammans med berörda förvaltningar ta fram ett förslag till lokalprogram för ett kulturhus i Tullinge.	Flerårsplanen 2012-2015 Kf 2011-06-16 § 107	Kommunledningsförvaltningen + berörda förvaltningar	2012-12-31	Pågår i samband med detaljplaneändring för Tullinge Torg

<u>Nr</u>	<u>Beskrivning</u>	<u>Initierat</u>	<u>Nämnd/förvaltning, m.fl.</u>	<u>Planerat klar</u>	<u>Kommentarer</u>
23	Kultur- och fritidsnämnden ska ta fram ett förslag till nytt taxesystem för uthyrning av kommunala lokaler till föreningslivet. I detta ska möjligheterna att införa en nolltaxa övervägas. Förslaget bör kunna redovisas i samband med nämndens framtidsplan i februari 2012.	Flerårsplanen 2012-2015 Kf 2011-06-16 § 107	Kultur- och fritidsnämnden	2012-06-30	
24	Kommunledningsförvaltningen ska se över reglerna för lokalanskaffningsprocessen.	Ks 2011-04-11 § 99	Kommunledningsförvalt- ningen	2012-09-01	
25	Kommunledningsförvaltningen ska genomföra en förstudie för etablering av ett lokalt Unescokontor med säte i Botkyrka. Arbetet utförs i nära samarbete med Mångkulturellt centrum (MKC).	Ks 2011-10-10 § 224	Kommunledningsförvalt- ningen	2012-08-31	
26	Kommunledningsförvaltningen ska återkomma med förslag på riktlinjer för kommunens kravverksamhet.	Ks 2011-10-10 § 227	Kommunledningsförvalt- ningen	2012-09-01	
27	Kommunfullmäktige ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att uppdatera rutinerna kring medborgarförslag samt att ta fram ett förslag på standardskylt	Ks 2011-11-28 § 254	Kommunledningsförvaltni ngen	2012-05-31	
28	Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att undersöka förutsättningarna för förvaltningarnas deltagande i Digidel-kampanjen och därefter tillsammans med sina samverkanspartners fastställa ett kvantitativt mål för kampanjen och de medverkande organisationerna i Botkyrka 2012-2013.	Ks 2011-11-28 § 265	Kommunledningsförvaltni ngen	2012-08-01	
29	Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att under 2012 ta fram riktlinjer för utlåning avseende gatukostnadsersättningar och anläggningsavgifter för vatten och avlopp.	Ks 2011-11-28 § 267	Kommunledningsförvaltni ngen	2012-12-31	
30	Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att ta fram förslag på kommungemensamma riktlinjer för hur bisysslor ska hanteras i kommunen.	Ks 2012-01-09 § 15	Kommunledningsförvaltni ngen	2012-06-30	
31	Kommunstyrelsen ger utbildningsnämnden och tekniska nämnden i uppdrag att uppta förhandlingar med Hantverksgymnasiet AB i syfte att förhandla fram ett förslag till avtal om eventuellt förvärv av fastigheten och övertagande av verksamheten.	Ks 2012-02-06 § 29	Utbildningsnämnden och tekniska nämnden	2012-04-30	

<u>Nr</u>	<u>Beskrivning</u>	<u>Initierat</u>	<u>Nämnd/förvaltning, m.fl.</u>	<u>Planerat klar</u>	<u>Kommentarer</u>
32	Utbildningsnämnden ska göra en grundlig genomgång av eventuelltombyggnadsbehov och lokalanpassningar av hantverksgymnasiet	Ks 2012-02-06 § 29	Utbildningsnämnden	2012-04-30	
33	Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen och serviceförvaltningen i uppdrag att under 2012 ta fram ett förslag på uppdatering av nu gällande regelverk för kommunens betalkort och drivmedelskort.	Ks 2012-02-06 § 32	Kommunledningsförvaltningen och serviceförvaltningen	2012-09-30	
34	Kultur- och fritidsförvaltningen får i uppdrag att följa upp och utvärdera eftermiddagsverksamheten i Hallunda.	Ks 2012-02-06 § 43	Kultur- och fritidsförvaltningen	2012-12-31	

Uppdrag som fullgjorts sedan den senaste rapporteringen redovisas inte. Uppdrag som gäller planerings- och exploateringsärenden bevakas i särskild ordning.

**§ 49****Svar på motion - Rum för demokrati (V) (KS/2008:463)****Beslut**

Motionen är besvarad.

Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att i samarbete med samhällsbyggnadsnämnden göra en kompletterande inventering av behovet av och tillgången på lättillgängliga möteslokaler över hela kommunen samt att utarbeta övergripande riktlinjer för kommunens åtagande och ambitioner för möteslokaler. Särskild hänsyn ska tas till Interkulturella strategin. Uppdraget innefattar också att belysa mötesplatser för icke föreningsorganiserade, taxor samt samutnyttjande av lokaler.

Ärendet

Kommunstyrelsen har 2012-04-10 § 65 lämnat ett förslag till beslut.

Mats Einarsson m.fl. (V) väckte 2008-11-27 § 238 en motion med förslag att kommunen ska utarbeta en plan för Botkyrkas lokaler för föreningsliv och demokrati.

Demokratiberedningen har yttrat sig över motionen 2012-03-09 § 16.

Sammanfattning

Demokratiberedningen anser att utvecklingen mot Bocenter, Idéhus och liknande lösningar bidrar till att uppnå motionens syfte men att tillgången på möteslokaler är ojämnt fördelad i kommunen.. En kompletterande inventering behöver göras.

Resurser som ytterligare kan öka nyttjandegraden är bland annat skollokaler, bibliotek och Folkets Hus. Beredningen framhåller vidare att kultur- och fritidsnämndens förslag om nolltaxa bör behandlas i kommande flerårsplanarbete. Beredningen föreslår att kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att utarbeta övergripande riktlinjer för kommunens åtagande och ambitioner för

2012-04-26

Dnr KS/2008:463

möteslokaler och att särskild hänsyn ska tas till den Interkulturella strategin i arbetet.

Yrkande

Anna Herdy (V) och Jill Melinder (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Expedieras till:

- Kultur- och fritidsnämnden
- Tekniska nämnden

**§ 97****Fördelning av 2012 års anslag - Genomförandet av förvaltningsområdet för finska språket samt grundskyddet för övriga nationella minoriteter (KS/2012:37)****Beslut**

Kommunstyrelsen fördelar det statliga bidraget för det finska förvaltningsområdet till nämnderna enligt förslag i kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse 2012-03-20.

Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att i september redovisa avvikelser i genomförandet för eventuell omfördelning av medel.

Sammanfattning

Botkyrka kommun ingår i det finska förvaltningsområdet vilket innebär ett förstärkt skydd enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk för den sverigefinska gruppen. Alla fem nationella minoriteter har ett grundskydd i lagen som gäller i hela landet. Vilka insatser som ska genomföras regleras i stora drag av lagen. Den ger utrymme för lokala lösningar inom många av kommunens verksamhetsområden.

Under 2011 förbrukades hela statsbidraget för det året, 1 500 000 kr. För 2012 har statsbidraget sänkts till 1 380 000 kr. Däremot finns fortfarande kvar medel från 2010 och det samlade statsbidraget för 2012 uppgår till 2 067 000 kr. Inför 2013 kommer det inte att vara möjligt att på samma sätt som nu ta med sig eventuella överskott och årets nivå kan därför inte behållas 2013.

Arbetet med att utforma förslaget till fördelning av statsbidraget sker i samråd med Sverigefinska samrådsgruppen.

Demokratiberedningen har behandlat ärendet 2012-04-13, § 21.

2012-05-07

Dnr KS/2012:37

Expedieras till:

- Samtliga förvaltningar och nämnder
- Enhetschef Charlotte Persson, kommunledningsförvaltningen
- Utvecklingsledare Bengt Eliasson, kommunledningsförvaltningen



2012-03-20

Dnr KS/2012:37

Referens
Bengt Eliasson

Mottagare
Kommunstyrelsen

Fördelning av statsbidrag för finska förvaltningsområdet 2012

Förslag till beslut

Demokratiberedningens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsen fördelar det statliga bidraget för det finska förvaltningsområdet till nämnderna enligt förslag i kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse 2012-03-20.

Sammanfattning

Kommunen ingår i det finska förvaltningsområdet vilket innebär ett förstärkt skydd enligt Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk för den sverigefinska gruppen. Alla fem nationella minoriteter har ett grundskydd i lagen som gäller i hela landet. Vilka insatser som ska genomföras regleras i stora drag av lagen. Den ger utrymme för lokala lösningar inom många av kommunens verksamhetsområden.

Under 2011 förbrukades hela statsbidraget för det året, 1 500 000 kr. För 2012 har statsbidraget sänkts till 1 380 000 kr. Däremot finns fortfarande kvar medel från 2010 och det samlade statsbidraget för 2012 uppgår till 2 067 000 kr. Inför 2013 kommer det inte att vara möjligt att på samma sätt som nu ta med sig eventuella överskott och årets nivå kan därför inte behållas 2013.

Arbetet med att utforma förslaget till fördelning av statsbidraget sker i samråd med Sverigefinska samrådsgruppen.

Förslag till fördelning av statsbidraget

Förvaltningarna har lämnat sina förslag till insatser i konkreta handlingsplaner med redovisade kostnader. De ska ligga till grund för fördelning av årets statsbidrag inklusive de medel som överförts från 2010. Förslagen redovisas var för sig i bilaga, sammanställning 2012-03-20. Rent tekniskt är den beslutade fördelningen en ram inom vilken respektive nämnd är garanterad

2012-03-20

Dnr KS/2012:37

kostandstäckning för de föreslagna åtgärderna. Statsbidraget överförs slutligt till nämnderna i bokslutet till det belopp som bokförts på projekt 5611. Föreslagen fördelning överskrider statsbidraget med 38 000 kr. Det är inget problem med tanke på att alla insatser inte når helårseffekt, några kostnader är dubbelräknade och en mindre reserv finns på kommunledningsförvaltningen.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att statsbidraget fördelas enligt följande sammanställning.

Summa kostnader och fördelning (tkr)

Kommunledningsförvaltningen	250
Kultur- och fritidsförvaltningen	210
Samhällsbyggnadsförvaltningen	0
Serviceförvaltningen	250
Socialförvaltningen	15
Utbildningsförvaltningen	955
Vård- och omsorgsförvaltningen	425
Summa	2105
Summa statsbidrag	2067

Åsa Ratcovich
Kommundirektör

Charlotte Persson
Enhetschef

Expedieras till
Text

**§ 103****Medborgarpanel om kommunens webbplats mars 2012
(KS/2012:194)****Beslut**

Kommunstyrelsen tar del av informationen om genomförandet av medborgarpanelen om kommunens webbplats.

Kommunstyrelsen godkänner att temat på nästa medborgarpanel blir möjlighet till inflytande och påverkan.

Sammanfattning

Botkyrka kommun deltog mellan hösten 2007 och våren 2010 i SKL-nätverket "Medborgarpanel" med syfte att utveckla metoder för att konsultera medborgarpaneler med internet som kommunikationsväg.

I december 2010 fattade kommunstyrelsen beslut om att genomföra 3-4 medborgarpaneler per år.

Kommunledningsförvaltningen byggde under hösten 2011 en medborgarpanel bestående av 680 botkyrkabor, olika grupper av kvinnor och män i olika ålder och från olika områden.

Den första medborgarpanelen handlade om kommunens webbplats och genomfördes under februari-mars 2012. Av de rekryterade kommuninvånarna har 248 svarat på panelen. Andel deltagare per kommundel i panelen motsvarar ungefär andelen av befolkningen. Jämfört med befolkningen är kvinnor överrepresenterade bland de svarande. Representativiteten av olika åldersgrupper är ganska jämn. Flera ungdomar och yngre vuxna deltar i panelen jämfört med motsvarande andel i befolkningen.

Resultatet från panelen visar att de flesta är nöjda och tycker att webbplatsen fungerar bra, att den uppdateras ofta och innehåller aktuell information. Det som panelen upplevt som negativt är bland annat att det är svårt att få kontakt med politiker och tjänstemän via webbsidan. Kommunen har sedan ti-

2012-05-07

Dnr KS/2012:194

digare en kanalstrategi som hänvisar kontakterna till kontaktcenter vilket resulterat bland annat i att få tjänstemannauppgifter finns på sidan. Sökfunktionen upplevs som otillfredsställande trots att Botkyrka kommun får bra betyg i SKL:s årliga genomlysning. Mycket av det som nämns i panelen är saker som kommunledningsförvaltningen redan tidigare noterat i olika undersökningar och arbetar med utifrån olika policier. En sådan fråga är den om hur mycket av informationen på webben som ska vara tillgängligt på flera språk och i så fall vilka.

Botkyrka kommun tar resultatet av panelen till sig och arbetar vidare med utvecklingen av www.botkyrka.se. Samtliga deltagare kommer att få ta del av resultatrapporten och den kommer även att läggas ut på kommunens webbplats.

För nästa panel föreslår kommunledningsförvaltningen att temat ska vara medborgarnas möjligheter till inflytande och påverkan. Anledningen är att vi behöver veta mer om vad resultatet i förra årets medborgarenkät står för. Där anser 30 procent av de kommuninvånare som deltog i undersökningen att det finns möjlighet att påverka i frågor som intresserar dem. För att få ett ännu mer effektivt demokratiarbete behöver vi förstå vad resultatet står för. Nästa panel planeras till maj 2012.

Demokratiberedningen har behandlat ärendet 2012-04-13, § 23.

Expedieras till:

- Samtliga nämnder
- Kommunikationschef Marica Nordwall, kommunledningsförvaltningen
- Webbkoordinatorer på samtliga förvaltningar